

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

P9_TA(2022)0044

Устав за европейски трансгранични асоциации и организации с нестопанска цел**Резолюция на Европейския парламент от 17 февруари 2022 г. с препоръки към Комисията относно устав на европейските трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел (2020/2026(INL))**

(2022/C 342/17)

Европейският парламент,

- като взе предвид член 225 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
 - като взе предвид членове 114 и 352 от ДФЕС,
 - като взе предвид член 11 от Договора за Европейския съюз,
 - като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 12 от нея,
 - като взе предвид член 11 от Европейската конвенция за правата на човека,
 - като взе предвид своето становище ⁽¹⁾ относно предложението на Комисията за регламент относно устава на европейското сдружение ⁽²⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 13 март 1987 г. относно сдруженията с нестопанска цел в Европейските общности ⁽³⁾,
 - като взе предвид своята резолюция от 7 октомври 2020 г. относно създаването на механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права ⁽⁴⁾,
 - като взе предвид своята декларация от 10 март 2011 г. относно създаването на европейски устави на взаимоспомагателните дружества, сдруженията и фондациите ⁽⁵⁾,
 - като взе предвид становището на ЕИСК, озаглавено „Неизползваният потенциал на филантропията в Европа (проучвателно становище по искане на румънското председателство)“,
 - като взе предвид съвместните насоки относно свободата на сдружаване (CDL-AD(2014)046), приети от Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианската комисия) и Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ),
 - като взе предвид членове 47 и 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид становището на комисията по култура и образование и на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,
 - като взе предвид доклада на комисията по правни въпроси (A9-0007/2022),
- A. като има предвид, че член 63 от ДФЕС във връзка с членове 7, 8 и 12 от Хартата на основните права на Европейския Съюз (наричана по-нататък „Хартата“) закрепва свободата на сдружаване на всички равнища и защитава организациите с нестопанска цел срещу всякакви дискриминационни, ненужни и необосновани ограничения по отношение на финансирането на техните дейности;

⁽¹⁾ Законодателна резолюция, съдържаща становището на Европейския парламент относно предложението на Комисията за Регламент (ЕИО) на Съвета относно устава на европейското сдружение (ОВ С 42, 15.2.1993 г., стр. 89).

⁽²⁾ Предложение на Комисията за Регламент (ЕИО) на Съвета относно устава на европейското сдружение (COM(1991)0273 — SYN 386).

⁽³⁾ ОВ С 99, 13.4.1987 г., стр. 205.

⁽⁴⁾ ОВ С 395, 29.9.2021 г., стр. 2.

⁽⁵⁾ ОВ С 199 Е, 7.7.2012 г., стр. 187.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Б. като има предвид, че за целите на настоящата резолюция понятието „организация с нестопанска цел“ следва да се разбира като отразяващо множеството форми на организации с нестопанска цел в Съюза, както такива с членски състав, така и такива без членски състав, например сдружения, благотворителни организации, организации, чието имущество е предназначено за преследването на конкретна цел, като например фондации, и други подобни организации;
- В. като има предвид, че Европейският съд по правата на човека призна, че държавата има положително задължение да гарантира упражняването на правото на свобода на сдружаване, и установи в своето решение от 21 октомври 2005 г. по дело *Оурапио Тохо и други с/у Гърция* ⁽⁶⁾, че „истинското и ефективно зачитане на свободата на сдружаване не може да бъде сведено само до задължението на държавата да не се намесва“; като има предвид, че в решението си по дело С-78/18 ⁽⁷⁾ Съдът на Европейския съюз (Съдът) постанови, че свободата на сдружаване включва не само възможността за учредяване или прекратяване на сдружение, но и възможността сдружението да функционира между тези два момента;
- Г. като има предвид, че организациите с нестопанска цел са от основно значение за представяването на интересите на гражданите и гражданското общество, включително чрез предоставяне на услуги в често нерентабилни области на социалния сектор, насърчаване на участието в социалния живот и защита на правата на малцинствата; като има предвид освен това, че те играят ключова роля за предвиждане и справяне със социално-икономическите предизвикателства, както и за преодоляване на празнината в услугите и икономическите дейности, наред с националните, регионалните и местните органи на управление;
- Д. като има предвид, че организациите с нестопанска цел често използват и насърчават свободата на изразяване, по-специално във връзка с насърчаването на общественния интерес, подкрепят активното участие в демократичния живот и функционират като училища по демокрация;
- Е. като има предвид, че кризата с COVID-19 подчерта жизненоважната роля на организациите с нестопанска цел за подпомагане на хората, изправени пред многобройни трудности, като по този начин се гарантира социалното сближаване; като има предвид, че техният статут обаче претърпя сътресения в резултат от кризата, предизвикана от COVID-19, по-специално поради прекъсването на техните дейности и възникването на нови потребности и задачи;
- Ж. като има предвид, че европейската демокрация зависи от способността на гражданското общество и представителните организации да функционират свободно и трансгранично; като има предвид, че съществената роля на гражданското общество и представителните организации за принос към демокрацията се счита за основна ценност на Съюза, както се признава по-специално в член 11 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), и изисква наличието на открит, прозрачен и структуриран диалог;
- З. като има предвид, че организациите с нестопанска цел са неразделна част от гражданското общество на ЕС и включват благотворителни организации, като например фондации, които допринасят за и улесняват работата на физическите лица и организациите с нестопанска цел в името на общественния интерес;
- И. като има предвид, че надеждната статистическа информация за организациите с нестопанска цел е оскъдна или не е леснодостъпна;
- Й. като има предвид, че европейските устави на европейските дружества, европейските кооперативни дружества и европейските партии не са пригодени да осигуряват трансгранично сътрудничество на организациите с нестопанска цел;
- К. като има предвид, че дружествата, търговските предприятия и обединенията по икономически интереси имат възможност да сформират европейско обединение по икономически интереси;
- Л. като има предвид, че публичните органи могат да създават европейски групи за териториално сътрудничество;
- М. като има предвид, че европейският устав за сдружение следва да бъде отворен за организации и граждани, които желаят да участват в обмен и взаимно обучение през границите,

⁽⁶⁾ Решение на Европейския съд по правата на човека от 21 октомври 2005 г., *Оурапио Тохо и други с/у Гърция*, № 74989/01, ECLI:CE:ECCHR:2005:1020JUD007498901.

⁽⁷⁾ Решение на Съда от 18 юни 2020 г. по дело *Колмисия/Унгария*, С-78/18, ECLI:EU:C:2020:476, точка 113.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- Н. като има предвид, че призивът на Парламента за национални статистически регистри за участниците в социалната икономика не обхваща организации извън социалната икономика;
- О. като има предвид, че днес много организации с нестопанска цел играят пълноценна роля в икономиката и в развитието на вътрешния пазар, като участват редовно в някои икономически дейности; като има предвид, че обемът на трансграничните финансови потоци между сдруженията или организациите с нестопанска цел се е увеличил значително през последното десетилетие;
- П. като има предвид, че в днешно време се повиши осведомеността сред създателите на политики и гражданското общество за потенциала на организациите с нестопанска цел относно предоставянето на услуги, ангажираността на гражданите и социалните иновации; като има предвид, че потенциалът им вероятно е неизползван в широк спектър от области като образование, култура, здравеопазване, социални услуги, научни изследвания, помощ за развитие, хуманитарна помощ и подготовка за бедствия;
- Р. като има предвид постоянно нарастващия социално-икономически потенциал на организациите с нестопанска цел в Европейския съюз при предоставяне на възможности за заетост в широк кръг сектори;
- С. като има предвид, че организациите с нестопанска цел играят ключова роля в подпомагането на хората за активно участие в демократичния живот;
- Т. като има предвид, че по-голямата част от дейностите на организациите с нестопанска цел се извършват на национално равнище, въпреки че все по-голям брой такива организации извършват трансгранична дейност, като по този начин се засилва социалното сближаване между държавите членки на обществено равнище, особено в граничните региони, които обхващат почти 40 % от територията на Съюза;
- У. като има предвид, че трансграничните организации с нестопанска цел по-специално допринасят значително за постигането на целите на Съюза и за развиването на много и разнообразни дейности от общ интерес с транснационално значение, което е от полза за общия интерес в различни области; като има предвид, че това включва, но не се ограничава до защитата и насърчаването на основните права и ценности, опазването на околната среда, образованието, културата, социалната дейност и помощта за развитие;
- Ф. като има предвид, че независимо от нарастващия брой трансгранични организации с нестопанска цел в Европейския съюз няма хармонизирана общоевропейска законодателна рамка, която да им позволява да осъществяват дейността си и да се организират по подходящ начин на трансгранично равнище;
- Х. като има предвид, че понастоящем, при липсата на регламент на Съюза, който да урежда организациите с нестопанска цел, техните трансгранични дейности се характеризират с културни, съдебни и политически различия, които произтичат от националното право;
- Ц. като има предвид, че Парламентът подчерта още през 1987 г. в своята резолюция от 13 март 1987 г. относно сдруженията с нестопанска цел в Европейските общности, че е необходимо приемането на подходящ европейски регламент за европейските организации с нестопанска цел;
- Ч. като има предвид, че организация, която се ползва от европейски устав или от общи европейски минимални стандарти, следва да действа в полза на насърчаването и прилагането на общите ценности на Съюза, залегнали в Договорите и в Хартата;

Актуално положение

1. отбелязва, че на равнището на Съюза липсва правна форма за организациите с нестопанска цел, която да позволява представителството на интересите на гражданското общество да бъде поставено наравно с това на търговските предприятия и обединенията по икономически интереси, за които отдавна е установена правна форма на равнището на Съюза;
2. отбелязва, че правните, културните, политическите и икономическите различия между държавите членки пропълзват да правят трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел много сложни и че настоящото административно и фискално третиране на трансграничните дейности на тези организации води до по-високи разходи за операциите, отколкото на национално ниво;
3. подчертава, че настоящата правна рамка на равнището на Съюза и на национално равнище е недостатъчна за установяване и подкрепа на силно общоевропейско гражданско общество, от чието съществуване демокрацията се нуждае; поради това счита за необходимо въвеждането на нова правна форма, а именно европейско сдружение, както и правила за учредяването, прозрачността, отчетността и управлението на това европейско сдружение;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

4. подчертава, че е важно по отношение на европейското сдружение да се гарантира координация на равнището на Съюза, да се избегне разпокъсаността и да се подкрепи хармонизиран подход в целия Съюз чрез определен за целта Съвет за европейските сдружения; за тази цел призовава Комисията да проучи различните възможности и да представи предложение за най-подходящата форма и статут на такъв Съвет за европейските сдружения, в който да са представени всички държави членки и който има ясно определени правомощия за вземане на решения;
5. счита, че законодателство на Съюза в подкрепа на организациите с нестопанска цел е необходимо също и с цел завършването на вътрешния пазар;
6. подчертава, че макар свободата на движение и на установяване да е заложена в Договорите, основното право на сдружаване все още не е напълно подкрепено и насърчено в различните юрисдикции на държавите членки поради липсата на подходящи организационни форми и липсата на равно третиране на съществуващите форми в целия Съюз, което, от една страна, възпрепятства транснационалните дейности и проекти, трансграничните задачи и мобилността на гражданското общество и, от друга страна, създава правна несигурност;
7. изразява съжаление относно липсата на инструмент за допълнително улесняване на свободата на движение за организациите с нестопанска цел, независимо от държавата членка по мястото на тяхното установяване или по мястото на пребиваване на техните членове, по-специално чрез премахване на правните и административните пречки;
8. подчертава, че поради липсата на сближаване на практиките организациите с нестопанска цел, които извършват дейност в целия Съюз, често са изправени пред необосновани ограничения, като например такси, формалности, административни и други пречки, което излага на риск ежедневните им дейности и възпира тези организации да разширяват своите задачи отвъд границите; подчертава, че такива пречки водят също до значително увеличаване на натовареността в работата поради необходимостта да се следват множество различни административни процедури в повече от една държава членка;
9. изразява съжаление от факта, че в редица държави членки организациите с нестопанска цел бяха изключени от схемите за облекчения в отговор на пандемията;
10. подчертава, че липсата на сближаване на практиките води също така до неравнопоставени условия на конкуренция поради различните пазарни условия и други пречки, пред които са изправени организациите с нестопанска цел в различните държави членки, например при откриване на банкови сметки, набиране и отчитане на чуждестранни средства, достъп до публични мерки и схеми за организации от обществена полза, възползване от някои режими на преференциално финансово или данъчно третиране или при наемане на персонал, по-специално при трансгранично наемане на персонал, което следва да бъде улеснено в съответствие с принципа на свободно движение на работниците;
11. призовава Комисията да проучи различните режими за дейност на организациите с нестопанска цел в държавите членки и да изготви сравнителен анализ;
12. посочва, че организациите с нестопанска цел допринасят за иновациите, научните изследвания, икономическото развитие и създаването на работни места, по-специално, но не само в социалния сектор, сектора на предприемачеството, технологичния сектор и сектора на културата;
13. признава приноса на организациите с нестопанска цел за някои стратегически цели на Съюза, например борбата с кризата в областта на климата, справянето с цифровата трансформация и възстановяването от пандемията от COVID-19; подчертава, че постигането на тези цели ще бъде невъзможно без приноса на гражданското общество, което популяризира тези въпроси в цяла Европа, по-специално по отношение на прилагането на необходимите политики на местно и национално равнище и на равнището на Съюза, като се зачитат интересите и правата на засегнатите лица;
14. изразява съжаление, че данните са оскъдни или остарели; изисква от държавите членки да предоставят редовно групирани данни, а от Комисията — да създаде надеждни и редовно актуализирани статистически ресурси въз основа на установена методология, гарантираща прозрачност и съпоставимост, както и да даде възможност тези данни да бъдат включени в Евростат за статистиката относно трансграничните дейности и приноси; посочва, че според поръчаното от ЕИСК проучване от 2017 г. „Последни развития на социалната икономика в Европейския съюз“ от общо 13,6 милиона платени длъжности в кооперации, взаимоспомагателни дружества, сдружения, фондации и подобни структури в Европейския съюз 9 милиона се дължат на заетост в сдружения и фондации, което ги превръща във водещ източник на заетост в този сектор; подчертава факта, че това показва също така значението на наличието на повече данни, които се отнасят до област, която е по-широка от социалната икономика;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

15. изразява съжаление, че Комисията и държавите членки не са предложили законодателство за осигуряване на благоприятна среда, в която организациите с нестопанска цел да могат да допринасят за функционирането на вътрешния пазар и да бъдат гарантирани свободното движение на капитали през границите, и че не е създаден устав за европейско сдружение въпреки многократните опити и многобройните призиви от страна на гражданското общество и Парламента;

16. приветства предстоящия план за действие в областта на социалната икономика и счита, че тъй като в социалната икономика работят само някои организации с нестопанска цел, планът за действие трябва да включва препоръки относно начините за преодоляване на трансграничните пречки и трябва да бъде допълнен от отделни законодателни инициативи, насочени към подпомагане на организациите с нестопанска цел;

17. счита, че поради специфичния си характер предложените правни инструменти не трябва да имат въздействие върху регулирането на политическите партии; освен това припомня, че Съюзът зачита статута на църквите и религиозните организации и общности, както и на философските и неконфесионалните организации съгласно националното право; подчертава, че това не изключва възможността от обхвата на тези предложени инструменти да се възползват организации, чиито ценности и цели се основават на религиозни, философски или неконфесионални идеи, като например основани на вероизповеданието благотворителни организации; изтъква, че на синдикалните организации в няколко държави членки е предоставен специален благоприятен статут и поради това синдикалните организации следва да бъдат изключени от обхвата на предложените инструменти; посочва, че лицата, които желаят да учредят сдружение, са свободни да се възползват от разпоредбите на предложения регламент и да приемат формата на европейско сдружение; отбелязва, че предложената директива относно минималните стандарти следва да се прилага за всички организации с нестопанска цел в Съюза;

Защита на гражданското общество и свободата на сдружаване

18. изразява загриженост във връзка с пречките, пред които са изправени организациите с нестопанска цел в целия Съюз, и с различията, произтичащи от националните закони, подзаконови или административни практики или политики, посочва, че това може да окаже отрицателно въздействие върху гражданското общество, да ограничи неоправдано основните права, особено свободата на сдружаване, на изразяване на мнение и на информация, и да разубеди организациите с нестопанска цел да разширяват дейността си отвъд границите;

19. отчита надлежно възможностите, които цифровизацията и интернет предоставят за улесняване на упражняването на правото на свобода на сдружаване, например възможността регистрацията и учредяването на организации с нестопанска цел да бъдат извършени по-лесно и достъпно онлайн;

20. подчертава, че организациите с нестопанска цел са от основно значение за демокрацията и разработването на политики на всички равнища; те насърчават и работят за общественото благо, те са част от механизмите за взаимозависимост и взаимоограничаване на трите власти, необходими за прилагането на принципите на правовата държава, и те са движещи сили за гражданска ангажираност; приветства участието на гражданското общество в застъпничеството за обществения интерес, в активизма и в активния социален живот;

21. отново заявява, че организациите с нестопанска цел са свободни да участват в дебати по политически или обществени въпроси посредством своите цели или дейности; осъжда опитите за ограничаване на гражданското пространство по политически причини, както и отричането, отказа или оспорването на статута им на организации от обществена полза въз основа на предполагаема или реална политическа дейност, когато техните дейности не са предназначени да облагодетелстват конкретна партия или да заменят партийната политика на конкретна партия; счита, че подобни случаи са опасни за европейската демокрация;

22. подчертава значението на независимостта на организациите с нестопанска цел и необходимостта да се осигури благоприятна среда за тях, като се зачита тяхното многообразие и се формира разбиране, че организациите в обществена полза допринасят както за предоставянето на услуги на място, така и за застъпването за общественото благо и за наблюдение на публичните политики;

23. припомня значението на независимата, безпристрастна, професионална и отговорна журналистика за информиране относно дейностите на организациите с нестопанска цел както в частните, така и в публичните медии, както и значението на достъпа до плуралистична информация като ключови стълбове на демокрацията; изразява загриженост относно кампаниите за оклеветяване и злоупотребата с прецедента на съдебни иски, използвани срещу субекти, ангажирани с публично

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

участие, включително организации с нестопанска цел, в няколко държави членки от лица, заемащи изборни длъжности, публични органи или публично контролирани субекти, както и от частни лица и образувания; подчертава факта, че на 11 ноември 2021 г. Парламентът прие резолюция относно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността ⁽⁸⁾;

24. поддържа становището, че регулирането чрез правна рамка ще бъде от полза за европейското гражданско общество само ако организациите с нестопанска цел могат да използват подходящо и леснодостъпно финансиране както на национално, така и на европейско равнище; посочва, че публичното финансиране, както и частното финансиране на организациите с нестопанска цел е важно, тъй като те имат по-ограничен достъп до приходи от доходоносни дейности; подчертава в този контекст съществуването на програма „Граждани, равенство, права и ценности“, която е насочена, наред с другото, към организациите с нестопанска цел; посочва, че съгласно Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ безвъзмездните средства от Съюза включват съфинансиране, което може да бъде предоставено под формата на собствени средства, приходи, генерирани от дейността или работната програма, или финансови вноски или вноски в натура от трети лица; счита, че по-специално в случая на организациите с нестопанска цел с много ограничени финансови ресурси следва да се обмисли ограничение на изискването за собствен капитал, а непаричните вноски да се отчитат като такива, при условие че подобно третиране няма да наруши конкуренцията при достъпа до финансиране; отбелязва, че често средствата от Съюза на разположение за организациите с нестопанска цел изискват съфинансиране, което от своя страна означава, че бенефициерът трябва да привлече част от необходимите средства от други източници; посочва, че изискването за твърде висок дял на собствените ресурси би било в ущърб на организациите с нестопанска цел, тъй като те може да не са в състояние да наберат тези средства, в резултат на което някои организации ще бъдат изключени; следователно счита, че следва да се направи оценка на ограничението на дела на съфинансирането и че трябва да се вземат предвид различни средства, които могат да бъдат остойностени, като времето, отделено от доброволци, или вноските в натура;

25. изтъква, че е важно организациите с нестопанска цел да предоставят съответната информация на обществеността; освен това обръща внимание на факта, че прозрачността по отношение на финансирането трябва да се счита за такава от обществен интерес, когато организациите с нестопанска цел имат значително влияние върху обществения живот и обществения дебат;

26. счита, че въвеждането на статут на европейски сдружения ще предостави възможност на националните и местните организации да се ангажират по-тясно по европейските въпроси и да участват във взаимно обучение и трансграничен обмен и че това ще ги подкрепя при достъпа до финансиране на равнището на Съюза; призовава Комисията и държавите членки да предоставят на разположение на участниците в гражданското общество достатъчно средства, да увеличат достъпността на тези средства и допълнително да опростят процедурите, за да улеснят достъпа до средства за участниците от гражданското общество, включително за малките и местните организации;

27. счита освен това, че предложеното законодателство трябва да бъде допълнено от мерки за подпомагане на редовен, пълноценен и структуриран диалог с гражданското общество и представителните организации в съответствие с член 11 от ДЕС; във връзка с това призовава Комисията да направи оценка на възможността за разработване на статут на участие за организациите в обществена полза на равнището на Съюза;

28. подчертава, че произволната и политически мотивирана дискриминация въз основа на целите и дейностите на организациите с нестопанска цел, както и въз основа на източниците на финансиране, възпрепятства свободата на сдружаване и следователно представлява заплаха за свободата на изразяване;

Признаване на сдруженията, организациите с нестопанска цел и статута в обществена полза в целия Съюз

29. признава, че в законодателството на национално равнище и в правните традиции на държавите членки съществуват различни подходи за определяне или признаване на организации с нестопанска цел с членски състав и без членски състав, както и за определяне, признаване и предоставяне на статут в обществена полза; подчертава, че въпреки тези различия съществува общо разбиране за необходимостта от европейски минимални стандарти и от предоставяне на възможност на организациите с нестопанска цел да придобиват правосубектност;

⁽⁸⁾ Резолюция на Европейския парламент от 11 ноември 2021 г. относно укрепването на демокрацията и свободата и плурализма на медиите в ЕС: неправомерно използване на действия в рамките на гражданското и наказателното право с цел заглужаване на журналистите, неправителствените организации и гражданското общество (2021/2036(INI)).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

30. призовава Комисията да признае и насърчи обществените дейности на организациите с нестопанска цел чрез хармонизиране на статута в обществена полза в рамките на Съюза; подчертава, че националните закони и административни практики, уреждащи организациите с нестопанска цел, включително тяхното учредяване, регистрация, дейности, финансиране, финансово и данъчно третиране или мерки за данъчни облекчения, както и трансграничните дейности, не следва да дискриминират въз основа на мястото на установяване на организацията, нито да дискриминират която и да е група или физическо лице на каквото и да е основание;
31. призовава Комисията да обмисли приемането на предложение за улесняване на взаимното признаване на организации в обществена полза, освободени от данъчно облагане, включително благотворителни организации във всяка държава членка, ако са признати за освободени от данъчно облагане организации в обществена полза в една от държавите членки за целите на данъчното облагане;
32. подчертава факта, че уреждането на статута и установяването на минимални стандарти за организациите с нестопанска цел на равнището на Съюза могат да спомогнат за създаването на равнопоставени условия на конкуренция, като по този начин улеснят завършването на вътрешния пазар;
33. настоятелно призовава Комисията да разработи конкретна и всеобхватна стратегия за укрепване на гражданското общество в Съюза, включително чрез въвеждане на мерки за улесняване на дейностите на организациите с нестопанска цел на всички равнища;
34. изисква от Комисията да представи въз основа на член 352 от ДФЕС предложение за регламент за създаване на устав за европейско сдружение, в съответствие с препоръките, отправени в настоящата резолюция и в част I от приложението към нея;
35. изисква от Комисията да представи въз основа на член 114 от ДФЕС предложение за Директива относно общи минимални стандарти за организациите с нестопанска цел в Съюза, с оглед създаване на равнопоставени условия на конкуренция на организациите с нестопанска цел чрез създаването на минимални стандарти, позволяващи на гражданското общество да се възползва от свободите и основните права, както и да допринесе за укрепването на европейската демокрация, в съответствие с препоръките, отправени в настоящата резолюция и в част II от приложението към нея;
36. изисква от Комисията да използва резултатите от сравнителния анализ, извършен съгласно параграф 11, за да придружи по подходящ начин предложението за регламент, съдържащо се в част I от приложението към настоящата резолюция, и предложението за директива, съдържащо се в част II от приложението към настоящата резолюция, надлежно заедно със списък на националните форми на организации, които следва да се считат за обхванати съгласно член 3, параграф 2 от предложението, съдържащо се в част I от приложението, и съгласно член 1 от предложението, съдържащо се в част II от приложението;

o

o o

37. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция и придружаващите я препоръки съответно на Комисията и на Съвета.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ РЕЗОЛЮЦИЯТА:
ПРЕПОРЪКИ ОТНОСНО СЪДЪРЖАНИЕТО НА ИСКАНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ**

ЧАСТ I

Предложение за
РЕГЛАМЕНТ НА СЪВЕТА
относно устав на европейското сдружение

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 352 от него,

като има предвид, че:

- (1) трансграничните проекти и други форми на сътрудничество, включващи по-специално гражданското общество, допринасят решително за постигането на целите на Съюза, включително за насърчаването на неговите ценности и за развитието на много различни дейности с транснационално значение, които са от полза за общия интерес в редица области.
- (2) Европейското трансгранично сътрудничество между гражданите и представителните сдружения е от съществено значение за създаването на всеобхватно европейско гражданско общество, което е важен елемент на европейската демокрация и европейската интеграция в съответствие с членове 11 и 15 от Договора за Европейския съюз.
- (3) Преследвайки своите цели, много сдружения играят значителна роля в икономиката и в развитието на вътрешния пазар, като участват редовно в икономическа дейност.
- (4) Директива .../... на Европейския парламент и на Съвета („Директивата относно минималните стандарти“) има за цел сближаване на законодателствата на държавите членки с цел осигуряване на минимални стандарти и благоприятна среда, която улеснява организациите с нестопанска цел при извършването на тяхната дейност.
- (5) Сдруженията са свързващият елемент, което обединява нашето общество. Те играят ключова роля в подпомагането, насърчаването и оправомощаването на хората да участват активно в демократичния и социалния живот на Съюза, особено на хората, изправени пред изключване и дискриминация, и те могат да имат основополагащо значение в процеса на изграждане на политики на Съюза.
- (6) Съюзът следва да предостави на сдруженията, които представляват форма на организация, общопризната във всички държави членки, подходящ правен инструмент, който е в състояние да насърчава техните транснационални и трансгранични дейности, както и да допринася за гражданския диалог на равнището на Съюза.
- (7) Въвеждането на форма на организация на равнището на Съюза би улеснило всички сдружения при осъществяването на техните трансгранични цели и дейности в рамките на вътрешния пазар.
- (8) Член 63 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и членове 7, 8 и 12 от Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“) защитават организациите с нестопанска цел от дискриминационни или необосновани ограничения на достъпа до ресурси и свободното движение на капитали в рамките на Съюза. Това се отнася и до способността за търсене, набавяне и използване на ресурси както от местен, така и от чуждестранен произход, което е от съществено значение за съществуването и функционирането на всяко юридическо лице. В съответствие с решението на Съда на Европейския съюз от 18 юни 2020 г. по дело С-78/18, *Котисия/Унгария* ⁽¹⁾ ограничения могат да бъдат налагани само за законни цели, като например в интерес на националната сигурност, обществената безопасност или обществения ред, и следва да бъдат пропорционални на целта за защита на тези

⁽¹⁾ Решение на Съда на Европейския съюз от 18 юни 2020 г. по дело *Европейска комисия/Унгария*, С-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

интереси и да представляват ограничителни средства с най-малка степен на намеса за постигане на желаната цел. Това се отнася, наред с другото, до ограниченията, произтичащи от правилата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които се прилагат в съответствие с принципите на необходимост и на пропорционалност, като се вземат предвид по-специално задълженията за оценка на риска съгласно международното право и правото на Съюза. Поради това държавите членки не могат да прилагат неразумни, прекомерно инвазивни или водещи до прекратяване на дейността мерки, включително изисквания за докладване, които създават прекомерна или скъпо струваща тежест за организациите.

- (9) Физически и юридически лица могат да създават европейски дружества въз основа на Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета ⁽²⁾, европейски кооперативни дружества въз основа на Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета ⁽³⁾ и европейски партии въз основа на Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾. Нито един от тези инструменти обаче не предвижда възможност сдруженията да си сътрудничат трансгранично.
- (10) Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾ предвижда създаването на Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС). Такива групи се формират предимно от държавни или местни органи или други публичноправни субекти. Следователно не са обхванати неправителствените участници от гражданското общество и гражданите.
- (11) Европейското обединение по икономически интереси (ЕОИИ), уредено в Регламент (ЕИО) № 2137/85 ⁽⁶⁾, позволява съвместното извършване на някои дейности, като същевременно запазва независимост по отношение на своите членове. ЕОИИ обаче не отговаря на специфичните потребности на сдруженията на гражданското общество.
- (12) Поради това е необходимо да се установи подходяща хармонизирана регулаторна рамка на равнището на Съюза, която да позволява създаването на европейски сдружения със собствена правосубектност и да уреди трансграничното учредяване и функциониране на тези сдружения.
- (13) Политическите партии и синдикалните организации, както и църквите и другите религиозни общности и философските или неконфесионалните организации следва да бъдат изключени от обхвата на настоящия регламент поради липсата на компетентност на Съюза за регулиране на техния статут и поради факта, че те имат специален статут съгласно националното право. Поради тези причини те следва да бъдат третирано различно от други сдружения, които нямат такъв статут, като религиозни благотворителни организации с нестопанска цел или организации за борба с дискриминацията, включително в рамките на пазара на труда.
- (14) Настоящият регламент не следва да засяга правата на работниците и синдикалните права, включително съществуващите права и защита в контекста на производства по несъстоятелност и реструктуриране, сливания, прехвърляния на предприятия, както и по отношение на информацията и заплатите. Работодателите следва да изпълняват задълженията си независимо от формата, под която осъществяват дейност.
- (15) Важно е да се гарантира, че е налице координация на равнището на Съюза, за да се избегне разпокъсване и да се подкрепи хармонизиран подход в целия Съюз за прилагането на настоящия регламент. Във връзка с това в настоящия регламент следва да се предвиди определянето на Съвет за европейските сдружения в рамките на или във връзка с Комисията и/или съответните институции, органи, служби и агенции на Съюза.

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 2157/2001 на Съвета от 8 октомври 2001 г. относно Устава на Европейското дружество (SE) (ОВ L 294, 10.11.2001 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕО) № 1435/2003 на Съвета от 22 юли 2003 г. относно устава на Европейското кооперативно дружество (SCE) (ОВ L 207, 18.8.2003 г., стр. 1).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 1141/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. относно статута и финансирането на европейските политически партии и на европейските политически фондации (ОВ L 317, 4.11.2014 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

⁽⁶⁾ Регламент (ЕИО) № 2137/85 на Съвета от 25 юли 1985 г. относно Европейското обединение по икономически интереси (ЕОИИ) (ОВ L 199, 31.7.1985 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (16) Съветът за европейските сдружения следва да кани на заседанията си представител на Агенцията за основните права, когато те се отнасят за свободата на сдружаване или свободата на изразяване, в съответствие с член 2 от Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета ⁽⁷⁾.
- (17) С настоящия регламент следва да се въведат конкретни срокове за административните процедури, включително по регистрацията и процеса на предоставяне на статут в обществена полза. При оценката на изпълнението и прилагането на настоящия регламент Комисията следва по-специално да следи как тези срокове се прилагат на практика.
- (18) За целите на проверката на изискванията, предвидени в член 6, националните органи за сдруженията може да поискат имената и адресите на членовете учредители. Самоличността на учредителите и членовете на организациите с нестопанска цел, които са физически лица, може да представлява чувствителна информация, поради което държавите членки следва да гарантират, че всички изисквания, водещи до обработването на такива лични данни, не накърняват Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ (Общ регламент относно защитата на данните), и по-специално член 9 от него.
- (19) Европейското сдружение може да пожелае да въведе разграничения между различните категории членове, за да предостави право на глас само на пълноправните членове, като същевременно признава асоциираните членове, които подкрепят каузата, без право на глас, и/или почетните членове, освободени от задължението за плащане на членски внос, но с право на глас. Категоризацията на членовете не следва да води до неоправдана дискриминация, по-специално въз основа на гражданството.
- (20) Тъй като приложното поле на настоящия регламент е ограничено до сдруженията с нестопанска цел, ДФЕС не предоставя никакво друго правно основание освен предвиденото в член 352.
- (21) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно създаването на европейско сдружение, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но могат, поради гореизложените причини, да бъдат постигнати по-добре на равнището на ЕС, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Предмет и общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. Настоящият регламент установява условията и процедурите, уреждащи учредяването, управлението, регистрацията и регулирането на юридическите лица под формата на европейско сдружение.
2. Европейското сдружение е независим и самоуправляващ се трансграничен субект, установен постоянно на територията на Съюза по силата на доброволно споразумение между физически или юридически лица за постигането на обща нестопанска цел.
3. Европейското сдружение определя свободно своите цели, както и дейностите, необходими за тяхното постигане.
4. Целите на европейското сдружение зачитат и подкрепят насърчаването на целите и ценностите, на които се основава Съюзът, съгласно предвиденото в членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз.
5. Европейското сдружение е основано на членство и свободно определя състава на своите членове. Това може да включва определянето на специални изисквания за членовете въз основа на разумни и обективни критерии и при спазване на принципа на недискриминация.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕО) № 168/2007 на Съвета от 15 февруари 2007 г. за създаване на Агенция на Европейския съюз за основните права (ОВ L 53, 22.2.2007 г., стр. 1).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- а) „с нестопанска цел“ означава, че основната цел не е реализирането на печалба, въпреки че могат да се извършват икономически дейности. Когато се реализира печалба, тя се инвестира в организацията за постигане на нейните цели, а не се разпределя между членовете, учредителите или други частни лица. Предоставянето на статут в обществена полза съгласно член 21 не е необходимо условие, за да се счита, че организацията има нестопански характер. Въпреки това, в случай че е предоставен статут в обществена полза, целта на организацията се счита за нестопанска;
- б) „независимо“ означава, че сдружението е свободно от всякаква неправомерна намеса на държавата и че не е част от държавна или административна структура. В този смисъл нито получаването на правителствено финансиране, нито участието в консултативен орган към правителството изключва възможността дадено сдружение да се счита за независимо, при условие че това финансиране или участие не засяга автономията на функционирането и на вземането на решения на сдружението;
- в) „самоуправляващо се“ означава, че сдружението има институционална структура, която му позволява да изпълнява всички свои вътрешни и външни организационни функции и му позволява да взема важни решения по независим начин;
- г) „обществена полза“ означава подобряване на благосъстоянието на обществото или на част от него, което носи полза за общия интерес на обществото;
- д) „трансгранично“ означава, че сдружението преследва целта за транснационално или трансгранично сътрудничество в рамките на Съюза или че членовете учредители на сдружението са от най-малко две държави членки, което означава, че те са граждани на или пребивават в държава членка, ако са физически лица, или имат седалище в държава членка, ако са юридически лица;
- е) „член“ означава физическо или юридическо лице, което доброволно и съзнателно е поискало да се присъедини към дадено сдружение, за да подкрепя неговите цели и дейности, и което е било прието в сдружението въз основа на устава на сдружението. Когато сдружението е учредено в резултат на преобразуване или сливане, може безспорно да се предположи, че е налице желание за членство.

Член 3

Правила, приложими за европейските сдружения

1. За европейското сдружение се прилагат правилата в настоящия регламент и в неговия устав. По въпроси, неуредени в настоящия регламент, европейското сдружение се урежда от правото на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.
2. Държавите членки определят правния субект или категорията правни субекти, които се считат за съпоставими с европейско сдружение за целите на определянето на приложимото право съгласно параграф 1, по начин, който е в съответствие с разпоредбите и целите на настоящия регламент.

Член 4

Национален орган за сдруженията

1. Държавите членки определят независим публичен орган („национален орган за сдруженията“) и информират за това Съвета за европейските сдружения, посочен в член 5, както и Комисията. Националният орган за сдруженията отговаря за регистрацията на европейските сдружения в съответствие с член 10 и за наблюдението на прилагането на настоящия регламент в пълно съответствие с основните права и свободи на европейските сдружения, както е предвидено в Договорите и в Хартата.
2. Всеки национален орган за сдруженията допринася за последователното прилагане на настоящия регламент в рамките на целия Съюз. За тази цел националните органи за сдруженията сътрудничат помежду си, включително в рамките на Европейския съвет за сдруженията в съответствие с членове 5 и 22.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 5

Съвет за европейските сдружения

1. С настоящото се определя Съветът за европейските сдружения.
2. Съветът за европейските сдружения се подпомага от секретариат.
3. Съветът за европейските сдружения се състои от по един представител на всеки национален орган за сдруженията и трима представители на Комисията.
4. Съветът за европейските сдружения действа независимо при изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия.
5. За да гарантира последователното прилагане на настоящия регламент, Съветът за европейските сдружения:
 - а) разработва в сътрудничество с Комисията и националните органи за сдруженията общи формуляри или други инструменти в подкрепа на електронната регистрация на европейските сдружения в съответствие с член 10;
 - б) създава и управлява цифровата база данни на европейските сдружения на равнището на Съюза като инструмент за информационни и статистически цели, както и за подпомагане на структурирания граждански диалог по въпроси, свързани със Съюза;
 - в) обработва заявленията за регистрация, прекратяване и други съответни решения, отнасящи се до европейските сдружения, за целите на публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз*, както е предвидено в настоящия регламент;
 - г) оценява адекватността на определянето на съпоставимите правни субекти от страна на държавите членки съгласно член 3, параграф 2;
 - д) приема, разглежда и проследява жалби, свързани с прилагането на настоящия регламент, без да се засягат задачите на националните органи за сдруженията;
 - е) взема решения по жалби, когато е уместно, чрез своя апелативен комитет в съответствие с членове 10 и 11;
 - ж) разглежда всички въпроси, свързани с прилагането на настоящия регламент, и се консултира със заинтересованите страни и съответните участници и експерти по своя собствена инициатива или по искане на някой от своите членове или на Комисията;
 - з) издава насоки и препоръки и идентифицира най-добри практики за националните органи за сдруженията и европейските сдружения, за да се гарантира последователното прилагане на настоящия регламент;
 - и) предоставя на Комисията становища и препоръки по своя собствена инициатива или по искане на някой от своите членове или на Комисията след консултации със заинтересованите страни, участници и експерти по всеки въпрос, свързан с европейските сдружения или с мерки, произтичащи от Директивата относно минималните стандарти;
 - й) предоставя на Комисията становища и препоръки относно структурните и оперативните фондове, предназначени за финансиране на гражданското общество, организацията на гражданския диалог, както и за защита и насърчаване на правата и ценностите на Съюза, залегнали в ДЕС, ДФЕС и Хартата, с оглед поддръжане и подпомагане на развитието на отворени, основани на правата, демократични, равноправни и приобщаващи общества, основани на принципите на правовата държава;
 - к) насърчава сътрудничество и ефективен двустранен и многостранен обмен на информация и добри практики между националните органи за сдруженията;
 - л) насърчава общите програми за обучение и улеснява обмена на персонал между националните органи за сдруженията.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

6. Съветът за европейските сдружения се отчита пред Европейския парламент и пред Съвета и докладва ежегодно за своите дейности на Европейския парламент, Съвета и Комисията.
7. Обсъжданията в Съвета за европейските сдружения и между неговите членове се уреждат с Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾.
8. Съветът за европейските сдружения приема свой процедурен правилник и определя своите методи на работа.
9. Съветът за европейските сдружения може да кани на заседанията си представители на съответните европейски агенции и независими експерти, по-специално от академичните среди и гражданското общество, и редовно се консултира с тях.

ГЛАВА II

Учредяване и регистрация

Член 6

Учредяване

1. Европейското сдружение се учредява:
 - а) чрез споразумение между най-малко трима учредители; членовете учредители са от най-малко две държави членки, което означава, че те са граждани или пребивават в държава членка, ако са физически лица, или имат седалище в държава членка, ако са юридически лица; или
 - б) в резултат на преобразуване в европейско сдружение на съществуващ правен субект, учреден съгласно законодателството на държава членка, който отговоря на същите условия като тези в буква а) и чието седалище се намира на територията на Съюза; или
 - в) в резултат на сливане между най-малко две съществуващи европейски сдружения; или
 - г) в резултат на сливане между най-малко едно съществуващо европейско сдружение и най-малко един правен субект, принадлежащ към категориите, определени съгласно член 3, параграф 2; или
 - д) в резултат на сливане между най-малко два правни субекта, определени съгласно член 3, параграф 2, които са учредени съгласно законодателството на държави членки и чието седалище се намира на територията на Съюза, при условие че, взети заедно, тези правни субекти имат най-малко трима членове и че тези членове са от най-малко две различни държави членки.
2. Държава членка може да предвиди, че правен субект от определените съгласно член 3, параграф 2, чието седалище е извън територията на Съюза, може да участва в учредяването на европейско сдружение, при условие че такъв правен субект е учреден в съответствие с правото на държава членка, седалището му е в същата държава членка и той поддържа доказуема и трайна икономическа, социална или културна връзка с тази държава членка.
3. Европейско сдружение се учредява въз основа на писмено споразумение между всички членове учредители или въз основа на писмен протокол, който документира учредителното заседание и е подписан от всички членове учредители и е надлежно проверен, ако националното законодателство за учредяването на сдружения изисква такава проверка.
4. Напускането на европейско сдружение от страна на член учредител не води автоматично до прекратяване на дейността или на съществуването на европейското сдружение, при условие че то продължава да осъществява дейността си въз основа на споразумението между лица, чийто брой е най-малко посоченият в параграф 1, буква а).
5. Нито учредяването на европейско сдружение, нито каквито и да били процеси на реструктуриране могат да се използват за подкопаване на правата на работниците или на синдикалните организации или на условията на труд. В съответствие с приложимите колективни трудови договори и националното право и правото на Съюза задълженията по отношение на работниците и кредиторите продължават да се изпълняват, като работниците, доброволците, синдикалните организации и представителите на работниците биват надлежно информирани и консултирани. Колективните трудови договори и правата на представителство на работниците в управителните съвети се зачитат и запазват, когато е приложимо.

⁽⁹⁾ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 7

Членство

Европейските сдружения са свободни да предвиждат различен режим за пълноправните членове и за другите категории членове. Уставът на европейското сдружение определя правата и задълженията на всяка категория членове, по-специално по отношение на правото им на глас.

Член 8

Устав

1. Членовете учредители изготвят и подписват устава на европейското сдружение в момента на учредяването му или на учредителното му събрание.
2. Уставът съдържа най-малко следната информация относно европейското сдружение:
 - а) наименование, предшествано или следвано от абривиатурата „ЕА“;
 - б) точна декларация на целите, нестопанския характер и, когато е приложимо, описание на общественоползните цели;
 - в) седалище и адрес на управление;
 - г) активи към момента на учредяването;
 - д) наименование, седалище и адрес на управление на членовете учредители, когато те са юридически лица;
 - е) условия и процедури за приемане, изключване и оттегляне на членове;
 - ж) права и задължения на членовете, различните категории членове, когато има такива, и права и задължения на членовете от всяка категория;
 - з) правила, уреждащи броя на членовете на съвета на директорите, състава, назначаването и освобождаването на съвета на директорите, условия за започване на производство от името на сдружението срещу членове на съвета на директорите, както и правила, уреждащи работата, правомощията и отговорностите на съвета на директорите, включително правомощията за представителство в отношенията с трети лица;
 - и) правила, уреждащи работата, правомощията и отговорностите на общото събрание, както е посочено в член 16, включително изискванията за мнозинство и кворум;
 - й) правила, уреждащи правата и задълженията на членовете, включително правото на глас и правото на внасяне на предложения;
 - к) основания и процедури за доброволно прекратяване на европейското сдружение;
 - л) изричен ангажимент от страна на европейското сдружение да зачита ценностите на Съюза, залегнали в член 2 от ДЕС;
 - м) дали разполага с учредителен капитал и ако разполага, размера на този капитал;
 - н) периодичността на свикване на общото събрание; както и
 - о) дата на приемане на устава и процедура за неговото изменение.

Член 9

Седалище

1. Седалището на европейско сдружение се намира на територията на Съюза на мястото, посочено в неговия устав. Седалището се намира на мястото, където е разположено централното управление на европейското сдружение или се извършва основното място на дейност в Съюза.
2. В случай на учредяване на европейско сдружение чрез преобразуване съгласно член 6, параграф 1, буква б), членовете му решават дали седалището на европейското сдружение да остане в държавата членка, в която е регистриран първоначалният правен субект, или да бъде преместено в друга държава членка.
3. В случай на учредяване на европейско сдружение чрез сливане съгласно член 6, параграф 1, букви в), г) или д) членовете му решават в коя държава членка, в която са регистрирани сливащите се дружества, ще се намира седалището на европейското сдружение.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 10

Регистрация

1. В срок от 30 дни от датата на учредяване на европейското сдружение, както е предвидено в член 6, параграф 3, учредителите подават заявление за регистрация до националния орган за сдруженията.
2. Националният орган за сдруженията, след като провери дали заявителите отговарят на изискванията, определени в настоящия регламент, взема решение относно регистрацията на европейското сдружение в срок от 30 дни след получаване на заявлението.
3. Държавата членка не налага допълнителни изисквания за регистрация освен предвидените в настоящия регламент.
4. Ако заявлението бъде прието от националния съвет за сдруженията, този орган регистрира европейското сдружение в съответния национален регистър и съобщава решението си в срок от 15 дни на Съвета за европейските сдружения, който включва европейското сдружение в цифровата база данни на европейските сдружения, създадена съгласно член 5, параграф 5, буква б). В рамките на същия срок националният съвет за сдруженията съобщава решението си и на Службата за публикации на Европейския съюз, която впоследствие осигурява незабавното публикуване на информацията в *Официален вестник на Европейския съюз*.
5. Ако в рамките на 30 дни след изпращането на заявлението за регистрация заявлението бъде отхвърлено или по него не бъде взето решение, заявителят може, в рамките на 15 дни от получаването на решението за отхвърляне или при изтичането на 30-дневния срок за вземане на решение, да обжалва пред апелативния комитет, учреден по член 11.

Апелативният комитет взема решение по заявлението за регистрация в срок от 30 дни от внасяне на обжалването.

Ако апелативният комитет одобри заявлението за регистрация или не се произнесе с решение по него в срок от 30 дни, националният съвет за сдруженията пристъпва към регистрацията в срок от 15 дни от приемането или неприемането на решение.

Всяко решение за отхвърляне на заявление за регистрация се съобщава на заявителите и включва надлежно обосновани основания за отхвърлянето.
6. От момента на включването в съответния национален регистър съгласно параграф 4 регистрацията на европейско сдружение поражда действие на територията на Съюза.
7. Регистрацията се извършва чрез обичайните формуляри за регистрация или други инструменти, посочени в член 5. Процедурата по регистрация е електронна и достъпна и позволява на заявителите да използват официалния език или един от официалните езици на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение. Таксите за регистрация не са по-високи от таксите, приложими за субектите, посочени в член 3, параграф 2, и не надвишават административните разходи, нито представляват ненужна финансова тежест, при спазване на принципа на пропорционалност. Националните сдружения дават възможност за регистрация по неелектронен път.
8. При получаване на заявление от европейско сдружение за предоставяне на статут в обществена полза, националният орган за сдруженията оценява заявлението от гледна точка на изискванията, определени в настоящия регламент. Националният съвет за сдруженията не налага други изисквания освен предвидените в настоящия регламент.
9. В срок от 15 календарни дни от получаване на заявлението за предоставяне на статут в обществена полза, националният съвет за сдруженията приема обвързващо решение по заявлението. Този срок може да бъде удължен с 15 дни в надлежно обосновани случаи, когато оценката на заявлението изисква допълнително разглеждане или е поискано становище от Съвета на европейските сдружения. Националният съвет за сдруженията незабавно информира европейското сдружение за продължителността и основанията за всяко удължаване на първоначалния 15-дневен срок.
10. Ако заявлението за предоставяне на статут в обществена полза бъде прието от националния съвет за сдруженията, този орган регистрира посоченото решение в съответния национален регистър и съобщава решението си в срок от 15 дни на Съвета на европейските сдружения, който пристъпва към включване на статута в обществена полза на европейското сдружение в цифровата база данни на европейските сдружения, създадена съгласно член 5, параграф 5, буква б). В рамките на същия срок националният орган за сдруженията съобщава решението си и на Службата за публикации на Европейския съюз, която след това осигурява незабавното публикуване на информацията в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

11. От момента на включването в съответния национален регистър съгласно параграф 10, приетото относно статута в обществена полза решение поражда действие на територията на Съюза.

12. Когато заявлението за предоставяне на статут в обществена полза е отхвърлено или по него не е взето решение в рамките на срока, посочен в параграф 9, заявителят може, в срок от 15 дни от получаване на решението за отхвърляне, да обжалва пред апелативния комитет или, при изтичане на срока за вземане на решение, да отнесе заявлението до апелативния комитет, създаден съгласно член 11.

Апелативният комитет взема решение в срок от 15 дни от внасянето на жалбата или от препращането на заявлението, или в срок от 30 дни в надлежно обосновани случаи.

Ако апелативният комитет одобри заявлението за предоставяне на статут в обществена полза или не се произнесе с решение по него в срока, предвиден за това в първа алинея, националният орган за сдруженията пристъпва към предоставянето на статут в обществена полза в срок от 15 дни от приемането или неприемането на решение.

Всяко решение за отхвърляне на заявление за регистрация се съобщава на заявителите и включва надлежно обосновани основания за отхвърлянето.

13. Учредителите на европейско сдружение могат да решат да подадат едновременно заявление за регистрация и за предоставяне на статут в обществена полза, като в този случай решението по двете искания се счита за единствено и се прилагат по-дългите срокове.

Член 11

Апелативен комитет

1. До ... [... месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Съветът за европейските сдружения създава апелативен комитет, съставен от по един представител от всяка държава членка и един представител на Комисията. Представителят на Комисията е председател.
2. Комисията осигурява секретариата на Съвета за европейските сдружения.
3. Апелативният комитет се свиква от председателя му, а решенията му се приемат с абсолютно мнозинство от неговите членове.

Член 12

Преместване на седалището

1. Седалището на европейско сдружение може да бъде преместено в друга държава членка в съответствие с настоящия член. Държавите членки гарантират, че няма пречки пред прехвърлянето на активи и документи, принадлежащи на европейското сдружение, което премества седалището си. Това преместване не поражда необходимостта от промени в статутите на европейското сдружение освен предвидените в този член или от прекратяване на съответното европейско сдружение или създаване на ново юридическо лице, като такова преместване не засяга и правата и задълженията, съществуващи преди преместването, като се изключат тези, свързани със самото преместване.
2. Предложението за преместване се изготвя от управителния съвет на европейското сдружение и се публикува в съответствие с националните правила на държавата членка, в която се намира седалището.
3. Предложението за преместване по параграф 2 включва следните уточнения:
 - а) предвиденото седалище и предложеното наименование в държавата членка по местонахождение;
 - б) наименование и адрес в държавата членка по произход;
 - в) предложения изменен устав, включително новото наименование на европейското сдружение, когато е приложимо;
 - г) предложен график за преместването; както и
 - д) очакваните правни и икономически последици от преместването.
4. Не се допуска вземането на решение за преместване за срок от два месеца след публикуването на предложението. Решенията за преместване се уреждат от условията, предвидени за изменение на устава на европейското сдружение.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

5. Кредиторите и титулярите на други права спрямо европейското сдружение, възникнали преди публикуването на предложението за преместване, имат право да изискат от европейското сдружение да им предостави подходящи гаранции. Предоставянето на такива гаранции се урежда от националното законодателство на държавата членка, в която се е намирало седалището на европейското сдружение преди преместването. Държавите членки могат да разширят прилагането на настоящата разпоредба, за да включат задълженията, натрупани от европейското сдружение към публични субекти преди датата на преместването.

6. Компетентният орган в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение, издава удостоверение, с което потвърждава, че действията и формалностите, необходими преди преместването, са били надлежно извършени.

7. Новата регистрация не се извършва, докато не бъде представено удостоверението, предвидено в параграф 8. Преместването на седалище на европейско сдружение и произтичащите от това изменения в неговия устав влизат в сила от деня, в който е регистрирано преместването в съответствие с член 10.

8. Държава членка може, по отношение на европейски сдружения със седалище на нейна територия, да откаже преместването на седалището, в случай че е подадено официално възражение от определен компетентен орган в рамките на двумесечния срок, посочен в параграф 6. Такова възражение може да бъде подадено, ако се основава единствено на съображения, свързани с обществената сигурност, и се съобщава на националния орган за сдруженията на държавата членка по местоназначение и на Съвета за европейските сдружения.

9. Ако преместването на седалището бъде отказано съгласно параграф 8, европейското сдружение може, в срок от 15 дни от получаване на решението за отхвърляне, да подаде жалба пред апелативния комитет, създаден съгласно член 11. Апелативният комитет взема решение в срок от 15 дни, или в срок от 30 дни — в надлежно обосновани случаи, когато оценката на заявлението изисква допълнително разглеждане.

10. Ако апелативният комитет одобри преместването или не се произнесе по този въпрос в срока, предвиден за това в параграф 11, националният орган за сдруженията на компетентната държава членка одобрява преместването в срок от 15 дни от приемането или неприемането на решение.

Всяко решение за отказ на преместване се съобщава на заявителите и се придружава от надлежно обосновани основания за решението.

11. Ако преместването на седалището е станало окончателно, националният орган за сдруженията на държавата членка, в която се е намирало седалището на европейското сдружение преди преместването, съобщава тази информация в срок от 15 дни на националния орган за сдруженията на държавата членка, в която европейското сдружение възнамерява да премести седалището си, и на Съвета за европейските сдружения. Не по-късно от 15 дни след получаване на тази информация от националния орган за сдруженията по местоназначение, държавата членка вписва европейското сдружение в съответния национален регистър. Съветът за европейските сдружения гарантира, че подробностите за преместването се публикуват в цифровата база данни на европейските сдружения, както и в *Официален вестник на Европейския съюз*, не по-късно от 15 дни след получаване на съобщението от държавата членка, където е било седалището на европейското сдружение преди преместването. Преместването на седалището на европейското сдружение поражда действие и може да се противопостави на трети лица, считано от датата, на която европейското сдружение бъде вписано в националния регистър на държавата членка, в която се намира новото му седалище.

12. Европейско сдружение, което е в процес на закриване, прекратяване на дейността, ликвидация, несъстоятелност, спиране на плащанията или други подобни производства, не може да премества седалището си.

Член 13

Правосубектност

1. Европейското сдружение придобива правосубектност във всички държави членки след регистрацията си като европейско сдружение в съответния национален регистър.

2. След уведомлението за регистрация, но преди включването в съответния национален регистър, европейското сдружение може да упражнява правата си като юридическо лице, ако използва в наименованието си „европейско сдружение в процес на учредяване“ и в съответствие с националните правила за предварителен контрол, приложими към националните сдружения в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение по време на учредяването. Ако преди придобиването на правосубектност са предприети действия от името на европейското сдружение и последното не поеме задълженията, произтичащи от тези действия, физическите или юридическите лица, които предприемат тези действия, носят солидарна отговорност за тях, освен ако в приложимите национални правила на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение, не е предвидено друго за периода на учредяване.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

3. Считано от... [датата на влизане в сила на настоящия регламент,] само европейските сдружения, създадени и регистрирани съгласно настоящия регламент, могат да включват наименованието „европейско сдружение“ в своето название в официалния език или езици на държавата членка, в която са установени. Те имат право да направят това при вписване в съответния национален регистър съгласно член 10.

4. В качеството си на юридически лица европейските сдружения имат правоспособност да упражняват от свое име правомощията, правата и задълженията, необходими за постигането на техните цели, при същите условия като юридическо лице сред тези, определени съгласно член 3, параграф 2 и учредени в съответствие със законодателството на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.

5. Вследствие на придобиването на юридическа правосубектност европейското сдружение придобива правото и способността:

- а) да сключва договори и да извършва други правни действия, включително да придобива движимо и недвижимо имущество;
- б) да набира средства в подкрепа на своите дейности с нестопанска цел;
- в) да получава дарения и завещания;
- г) да наема персонал;
- д) да бъде страна по съдебни производства; както и
- е) да има достъп до финансови услуги.

Член 14

Управление и органи

1. Европейското сдружение свободно определя своите вътрешни управленски структури и управление в устава си, при спазване на разпоредбите на настоящия регламент. Тези структури и управление във всички случаи са в съответствие с демократичните принципи и основните ценности на Съюза.

2. Европейското сдружение се ръководи от най-малко два органа — управителният съвет и общото събрание.

3. Управителният съвет или общото събрание могат да създават други управителни органи при условията и в съответствие с процедурите, установени в настоящия регламент и в устава на европейското сдружение.

Член 15

Управителен съвет

1. Управителният съвет управлява европейското сдружение в интерес на това сдружение и при преследване на неговите цели, както е предвидено в устава на европейското сдружение.

2. Управителният съвет се назначава от общото събрание в съответствие с устава. Информацията относно състава на управителния съвет се предоставя на националния орган за сдруженията в срок от 6 месеца от датата на избирането му. Националният орган за сдруженията информира за това Съвета за европейските сдружения. Всички промени в състава се оповестяват по същия начин. Тази информация се оповестява публично от европейското сдружение.

3. За член на управителния съвет не може да бъде избрано, нито могат да му се предоставят права или да му се възлагат задължения по управление или представителство съгласно параграф 6 по-долу лице, което е лишено от правото да изпълнява функции в управителен съвет или друг подобен управителен или надзорен орган на юридическо лице поради:

- а) приложимо спрямо това лице право на Съюза или национално право;
- б) право на Съюза или национално право, приложимо спрямо правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение; или
- в) съдебно или административно решение, постановено или признато в дадена държава членка.

4. В рамките на функциите, възложени им с настоящия регламент и с устава на европейското сдружение, всички членове на управителния съвет имат еднакви права и задължения.

5. Управителният съвет може да делегира управленски правомощия или отговорности на комитети, съставени от един или повече членове на европейското сдружение. Уставът или общото събрание приемат условията за упражняването на посоченото делегиране.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

6. Управителният съвет може да провежда редовни и извънредни заседания. В рамките на редовните си заседания управителният съвет заседава на интервали, определени в устава на европейското сдружение, и най-малко два пъти годишно, за да обсъжда отчетите, дейностите и предвидимите перспективи за проектите на европейското сдружение.
7. Веднъж годишно управителният съвет изготвя доклад за отчетите и дейностите на европейското сдружение, който предава на националния съвет за сдруженията и на Европейския орган за сдруженията. Този годишен доклад се оповестява публично и от европейското сдружение.
8. Без да се засяга член 22, параграф 2 и доколкото той се прилага за субектите, посочени в член 3, параграф 2, управителният съвет изготвя веднъж годишно финансов отчет по сметките на европейското сдружение, в който се посочват приходите, генерирани от икономически дейности, и средства като кредити и банкови заеми, дарения или безвъзмездно получаване на парични средства или имущество през предходната календарна година, както и бюджетна прогноза за следващата финансова година. В съответствие с националното законодателство държавите членки могат да изискват от управителния съвет да оповестява финансовия отчет на компетентния орган и на членовете на сдружението. В такъв случай членовете могат да поискат от управителния съвет да предостави допълнителна информация, включително относно източниците на финансиране. Членовете могат да направят това само когато, след проверката на годишния финансов отчет, е възникнала такава необходимост с оглед целите на прозрачността и отчетността и при условие че това е пропорционално. За тази цел от европейското сдружение се изисква да води пълни и точни записи относно всички финансови сделки, съгласно посоченото в член 23, параграф 1.
9. Членовете на управителния съвет имат право да представляват европейското сдружение в отношенията с трети лица и в съдебни производства, в границите и при условията, определени в устава му. Когато правомощието да представлява европейското сдружение в отношенията с трети лица е предоставено на двама или повече членове, тези лица упражняват посоченото правомощие колективно.
10. Всички действия, извършени от членовете на управителния съвет от името на европейското сдружение, обвързват сдружението в отношенията с трети лица, при условие че не надхвърлят правомощията, предоставени на управителния съвет от приложимото право или законосъобразно предоставени на управителния съвет от устава на европейското сдружение.

Член 16

Общо събрание

1. Общото заседание на европейското сдружение, в което участват всички членове, се нарича общо събрание.
2. Управителният съвет свиква общото събрание в съответствие с устава на европейското сдружение.
3. Членовете се уведомяват за общото събрание не по-късно от 15 дни преди датата, определена за общото събрание.
4. Общото събрание може да бъде свикано от управителния съвет по всяко време по негова инициатива или по искане на най-малко една четвърт от членовете. Уставът може да определи по-нисък праг.
5. Общото събрание може да се провежда с присъствено, онлайн или чрез комбиниране на двата начина участие на членовете, без това да засяга действителността на общото събрание или действителността на приетите решения. Управителният съвет решава по кой от трите формата да се провежда всяко общо събрание, освен ако мнозинството от членовете на сдружението не предложи друг формат.
6. В искането за общо събрание се посочват причините за свикването му и точките, които трябва да бъдат включени в дневния ред.
7. Всеки член има право на информация и достъп до документи в съответствие с правилата, определени в устава, преди всяко общо събрание.
8. Всеки член има право да участва в общото събрание, да се изказва и да внася предложения.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

9. Правото на глас и на внасяне на предложения на членовете в общото събрание се упражнява в съответствие с устава на европейското сдружение, съгласно член 8, параграф 2, буква й).

10. Членовете могат да определят друг член, който да ги представлява на общото събрание преди събранието, съгласно процедура, която следва да бъде установена в устава на европейското сдружение. Един член не може да представлява повече от двама други членове.

11. Освен ако не е предвидено друго, решенията на общото събрание по обикновени въпроси се приемат с мнозинство от гласовете на присъстващите или представляваните членове. Гласовете се разпределят в съответствие с правилата, определени в устава на европейското сдружение.

Член 17

Клонове на сдружението и водещи членове

1. Дадено европейско сдружение може да има местни клонове. Клоновете не се считат за субекти, притежаващи отделна правосубектност, но могат да организират и управляват дейности от името на сдружението, при спазване на изискванията в неговия устав.

2. Управителния съвет на европейското сдружение може да определя клонове или членове, които са юридически лица, които да бъдат водещи участници в прилагането и изпълнението на проекти на европейското сдружение. Държавите членки позволяват на клонове или на членове да изпълняват проекти под тяхна юрисдикция като водещи участници в европейското сдружение.

Член 18

Изменения на устава

1. Всички изменения на устава на европейското сдружение се обсъждат на свикано за тази цел общо събрание.

2. Членовете се уведомяват за общите събрания с цел обсъждане и вземане на решение относно предложените изменения на устава на европейското сдружение най-малко 30 календарни дни преди датата, определена за събранието. Уведомлението включва посочените предложения.

3. Общото събрание има правомощието да внася изменения в устава, ако присъстват или са представени най-малко половината от членовете на европейското сдружение плюс един от тях.

4. Изменения в устава на европейското сдружение се приемат, ако най-малко две трети от присъстващите или представлявани членове на общото събрание гласуват „за“.

5. Изменения в заявената цел на европейското сдружение се приемат, ако най-малко три четвърти от присъстващите или представляваните членове на общото събрание гласуват „за“.

6. Текстът на приетия устав се предоставя в срок от 6 месеца от датата на приемането му на националния орган за сдруженията, който информира за това Съвета за европейските сдружения. Тази информация се оповестява публично от европейското сдружение и се съобщава на Съвета за европейските сдружения за включване в европейската база данни, посочена в член 5, параграф 5, буква б).

Глава III

Разпоредби относно третирането на европейските сдружения в държавите членки

Член 19

Принцип за недопускане на дискриминация

1. Забранява се каквото и да било дискриминационно третиране на европейско сдружение.

2. Европейските сдружения се третират по същия начин като равностойните национални субекти, определени в съответствие с член 3, параграф 2.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 20

Статут в обществена полза

1. Възможно е предоставянето на статут в обществена полза на европейско сдружение, ако са изпълнени следните кумулативни условия:

а) целта и дейностите на организацията преследват общественополезна цел, която служи на благосъстоянието на обществото или на част от него и следователно е от полза за общественото благо, освен когато тази цел и тези дейности са насочени по системен и пряк начин в полза на структурите на конкретна политическа партия. Следните цели, наред с другото, се считат за насочени към обществена полза:

i) изкуство, култура или опазване на историческото наследство;

ii) опазване на околната среда и действия във връзка с изменението на климата;

iii) насърчаване и защита на основните права и ценностите на Съюза, включително демокрацията, принципите на правовата държава и премахването на всякаква дискриминация, основана на пол, раса, етническа принадлежност, религия, увреждания, сексуална ориентация или други основания;

iv) социална справедливост, социално приобщаване и предотвратяване или облекчаване на бедността;

v) хуманитарна подкрепа и хуманитарна помощ, включително помощ при бедствия;

vi) помощ за развитие и сътрудничество за развитие;

vii) закрила, помощ и подкрепа за уязвими групи от населението, включително деца, възрастни хора, хора с увреждания, лица, търсещи или ползващи се от международна закрила, и бездомни лица;

viii) защита на животните;

ix) наука, научни изследвания и иновации;

x) образование, обучение и участие на младежите;

xi) насърчаване и защита на здравето и благосъстоянието, включително предоставяне на медицински грижи;

xii) защита на потребителите; както и

xiii) любителски спортове и тяхното популяризиране.

б) положителният финансов резултат от каквато и да е икономическа или друга носеща приходи дейност, реализиран от организацията с нестопанска цел, се използва единствено за насърчаване на общественополезните цели на организацията;

в) в случай че дейността на организацията бъде прекратена, да бъдат предвидени законови гаранции, че всички активи ще продължат да служат на общественополезни цели; и

г) членовете на ръководните структури на организацията, които не са наети като служители, не могат да получават възнаграждение, надхвърлящо съответните надбавки за разходи.

2. Европейските сдружения могат да подадат заявление до националния орган за сдруженията на държавата членка, в която се намира седалището им, за да бъде признат приносът им за обществената полза, в съответствие с изискванията, посочени в параграф 1.

3. Националният орган за сдруженията взема решение по заявлението за статут в обществена полза съгласно процедурата, посочена в член 10, параграф 8 и 9.

4. Държавите членки третират европейското сдружение, на което е предоставен статут в обществена полза, по същия начин като юридическите лица, на които е предоставен съответстващ статут в рамките на тяхната юрисдикция.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 21

Принцип на национално третиране

Европейските сдружения са обвързани с разпоредбите на националното право, приложими спрямо правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2, в държавата членка, в която се намира седалището им.

Член 22

Принцип на безпристрастно третиране

Европейските сдружения не подлежат на различно третиране от страна на държавите членки единствено въз основа на политическата целесъобразност на техните цел, област на дейност или източници на финансиране.

Глава IV

Финансиране и отчетност

Член 23

Набиране на средства и свободно използване на активи

1. Европейските сдружения могат да привличат, получават, разполагат или да даряват всякакви ресурси, включително финансови, в натура и материали, и да искат и получават човешки ресурси от какъвто и да е източник, било то публични органи, частни лица или частни образувания в която и да е държава членка и в трети държави.

2. Европейските сдружения са обвързани от разпоредбите на правото на Съюза и приложимото национално право относно данъчното облагане, митниците, валутния обмен, изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и на правилата, уреждащи финансирането на избори и политически партии, приложими по отношение на правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището им.

3. Европейските сдружения подлежат на задължения за докладване и публично оповестяване в съответствие с националното законодателство, включително по отношение на състава на управителния съвет, разпоредбите на устава, финансирането и финансовите отчети, доколкото такива задължения отговарят на целта от общ интерес да се гарантира, че европейските сдружения функционират по прозрачен начин и са отговорни, и доколкото такива задължения са необходими и пропорционални.

Спазването на задълженията, посочени в първа алинея, не води до това европейските сдружения да бъдат подлагани на по-строги правила от тези, приложими за равностойните национални субекти, определени съгласно член 3, параграф 2, и за субектите със стопанска цел. Такива задължения за отчитане и публично оповестяване не водят до различия в третирането или ограничаване на правата и задълженията на европейското сдружение, независимо от целесъобразността на целта му или източниците на финансиране.

Член 24

Счетоводство и одит

1. Европейските сдружения водят пълни и точни записи относно всички финансови сделки.

2. Европейските сдружения изготвят най-малко веднъж годишно:

- а) годишните си отчети;
- б) консолидираните си отчети, ако има такива;
- в) прогнозен бюджет за следващата финансова година; както и
- г) годишен отчет за дейността.

Управителния съвет предава годишния отчет за дейността и финансовия отчет на националния орган за асоцииране в съответствие с член 14, параграфи 7 и 8.

3. Годишният отчет за дейността на съдържа най-малкото:

- а) информация за дейностите на европейското сдружение през референтната година;
- б) информация за предвидимите перспективи, ако има такава; и
- в) описание на начина, по който общественополезната цел е била насърчавана през предходната година, ако съответният статут е бил предоставен на европейското сдружение.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

4. Годишните счетоводни отчети на европейските сдружения и, когато е приложимо, техните консолидирани годишни отчети подлежат на одит съгласно разпоредбите, приложими за правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището на съответното европейско сдружение. Одитът се извършва най-малко веднъж на четири години и не повече от веднъж на всеки две години.
5. Докладът, изготвен след посочения в параграф 4 одит, се оповестява по начина, предвиден от правото на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.
6. Органите на държавите членки не изискват от европейските сдружения да предоставят достъп до информация за своите членове, които са физически лица, освен ако това не е необходимо за целите на публично наказателно разследване за престъпления, наказуеми с максимално наказание лишаване от свобода до не по-малко от една година и след решение на независим съд или трибунал.
7. Националният орган за сдруженията предоставя двугодишен преглед със съответната информация за всички одити, посочени в параграф 4, на Европейския съвет за сдруженията, който осигурява публикуването на доклада в *Официален вестник на Европейския съюз*, както и на своя уебсайт.
8. Правилата за счетоводство и одит, приложими за европейските сдружения, не са по-малко благоприятни от правилата, приложими за предприятията при прилагането на Директива 2006/43/ЕО⁽¹⁰⁾ или Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹¹⁾.
9. Настоящият член се прилага, без да се засягат по-благоприятните съответни национални разпоредби в държавата членка, в която се намира седалището.

Глава V

Сътрудничество с държавите членки и отговорност

Член 25

Сътрудничество с държавите членки

1. Националният орган за сдруженията на държавата членка, извършила регистрацията, се консултира своевременно с националните органи на сдруженията на други държави членки по всички съществени въпроси, свързани със законосъобразността и отговорността на дадено европейско сдружение, и информира за това Съвета за европейските сдружения.
2. Освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго, националните органи за сдруженията ежегодно предоставят преглед на всяка информация, имаща отношение към решенията относно европейските сдружения на територията на тяхната държава членка. Това включва списък на случаите, при които са започнати наказателни разследвания срещу европейски сдружения, включително когато е поискано разкриването на списъка на членовете съгласно член 24, параграф 6.
3. Ако Съветът за европейските сдружения счете, че даден национален орган за сдруженията не е спазил настоящия регламент, той предоставя на Комисията цялата необходима информация. Комисията анализира тази информация и предприема подходящи действия.
4. Европейските сдружения разполагат с ефективни средства за правна защита с цел оспорване на решения, взети от националния орган за сдруженията, които ги засягат, включително възможността за получаване на съдебен контрол върху такива решения.

Член 26

Отговорност на европейските сдружения и на членовете на техния управителен съвет

1. Отговорността на европейските сдружения се урежда от разпоредбите, приложими за правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.

⁽¹⁰⁾ Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

⁽¹¹⁾ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Членовете на управителния съвет на европейско сдружение са солидарно отговорни за загубите или вредите, понесени от европейското сдружение в резултат на неизпълнение на задълженията, произтичащи от техните функции. Отговорността обаче не е солидарна за вреди, претърпени от европейското сдружение, когато е доказано, че е налице нарушение на специфични задължения, свързани само с функциите на отделен член.

3. Уставът определя условията за образуване на производство от името на европейското сдружение срещу членове на управителния съвет.

Глава VI

Разпускане, несъстоятелност, ликвидация

Член 27

Доброволно разпускане

- европейското сдружение може да бъде доброволно разпуснато:
 - с решение на управителния съвет в съответствие с разпоредбите на устава на европейското сдружение, със съгласието на общото събрание; или
 - с решение на общото събрание; това решение може да бъде оттеглено от общото събрание преди официалното влизане в сила на разпускането или ликвидацията на европейското сдружение.
- Европейското сдружение информира националния орган за сдруженията за всяко решение за доброволно разпускане съгласно параграф 1 не по-късно от 15 дни след приемането на това решение.
- Националният орган за сдруженията незабавно заличава европейското сдружение от съответния национален регистър и уведомява Съвета за европейските сдружения, както и Службата за публикации на Европейския съюз, за разпускането на европейското сдружение съгласно параграф 1 не по-късно от 15 дни, след като е узнал за разпускането. Веднага след това уведомление Европейският орган за сдруженията публикува известие за разпускането на управителния съвет на европейското сдружение в *Официален вестник на Европейския съюз* и заличава европейското сдружение от цифровата база данни на Съюза, а Службата за публикации публикува известие за разпускането на европейското сдружение в *Официален вестник на Европейския съюз*.
- Разпускането на европейското сдружение поражда действие в целия Съюз, считано от датата на заличаване на сдружението от съответния национален регистър.

Член 28

Принудително разпускане

- Европейско сдружение може да бъде разпуснато с окончателно решение на съд на държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение, ако:
 - седалището на европейското сдружение се намира или е преместено извън територията на Съюза;
 - условията за учредяване на европейското сдружение, определени в настоящия регламент, вече не са изпълнени; или
 - дейностите на европейското сдружение са престанали да бъдат съвместими с целите и ценностите на Съюза или представляват сериозна заплаха за обществената сигурност.
- Когато се взема решение за разпускане съгласно параграф 1, букви а) или б), Европейският орган за сдруженията предоставя на европейското сдружение разумен срок, за да отстрани нередностите, преди решението да породи действие.
- Заявителите имат достъп до ефективни средства за правна защита, за да обжалват решение за разпускане пред компетентни апелативни съдилища или трибунали.
- Националният орган за сдруженията незабавно заличава европейското сдружение от съответния национален регистър и уведомява Съвета за европейските сдружения, както и Службата за публикации на Европейския съюз, за принудителното разпускане на европейското сдружение не по-късно от 15 дни, след като решението е станало окончателно. Веднага след това уведомление Съветът за европейските сдружения заличава европейското сдружение от цифровата база данни на Съюза, а Службата за публикации публикува известие за разпускането на европейското сдружение в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

5. Разпускането на европейското сдружение поражда действие в целия Съюз, считано от датата на заличаване на сдружението от съответния национален регистър.

Член 29

Ликвидация и несъстоятелност

1. При разпускането на европейско сдружение се извършва неговата ликвидация. Тази ликвидация се урежда от правото, приложимо към правните субекти, определени съгласно член 3, параграф 2 в държавата членка, в която се намира седалището на европейското сдружение.
2. Европейското сдружение запазва способността си по смисъла на член 13 до приключването на ликвидацията му.

Член 30

Преглед и оценка

До ... [пет години след датата на влизане в сила на настоящия регламент] Комисията представя на Съвета и на Европейския парламент доклад за прилагането на настоящия регламент и предложения за изменения, когато е подходящо.

Глава VII

Член 31

Заключителни разпоредби

Настоящият регламент влиза в сила на [...] ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

ЧАСТ II

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно общи минимални стандарти за организациите с нестопанска цел в Съюза (Директива относно минималните стандарти)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Свободата на сдружаване е основно право, признато от Договора за Европейския съюз (ДЕС), Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) и конституциите на държавите членки, и е от решаващо значение за функционирането на демокрацията, тъй като представлява съществено условие за упражняването на други основни права от физическите лица, включително правото на свобода на изразяване.
- (2) Организациите с нестопанска цел се ползват със защита на определени права, включително основни права, в собствено качество, въз основа на съответната практика на Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съда на ЕС“) и на Европейския съд по правата на човека.
- (3) Организациите с нестопанска цел имат ключов принос за постигането на целите от обществен интерес и за постигането на целите на Съюза, включително чрез насърчаване на активното участие в икономическите, демократичните и социалните дейности на нашите общества.
- (4) Днес организациите с нестопанска цел, в изпълнение на своите цели, играят пълноценна роля в нашите икономики и в развитието на вътрешния пазар, включително като участват в различни дейности от национално и транснационално значение и редовно участват в икономически дейности.
- (5) По-специално, организациите с нестопанска цел са основните двигатели на развитието на третия сектор, който според оценките осигурява заетост на около 13 % от работната сила в цяла Европа, въз основа на резултатите от проекта „Приносът на третия сектор към социално-икономическото развитие на Европа“ за периода 2014–2017 г., координиран от Института за социални изследвания (ISF) в Осло ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ <https://cordis.europa.eu/project/id/613034/reporting>.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (6) Организациите с нестопанска цел са основен участник в разработването и прилагането на политиките на Съюза в подкрепа на вътрешния пазар, както се вижда от участието им в различни експертни групи, като например Форума на високо равнище за подобряване на функционирането на веригата за доставки на храни.
- (7) В докладите, включително от Агенцията на ЕС за основните права, се посочват множество пречки, произтичащи от националните закони и подзаконови актове, административните практики или практиките, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, които засягат способността на юридическите или физическите лица или на групи от такива лица, независимо от тяхната националност, да учредяват, регистрират или управляват организации с нестопанска цел в целия Съюз.
- (8) Европейският икономически и социален комитет призова държавите членки да създадат благоприятна среда за благотворителност в съответствие със свободите и основните права в Съюза, с които се насърчават благотворителните и гражданските действия, приносът на частни лица за общественополезни каузи и създаването на благотворителни организации⁽²⁾. Ето защо е важно да се засили взаимното допълване между работата на публичните институции и благотворителните организации и да се гарантира, че националното законодателство и политиката на Съюза улесняват даряването на частни ресурси за общото благо чрез свободното движение на капитали, съчетано с принципа на недискриминация и равно данъчно третиране на европейските благотворителни организации, за да се разгърне потенциалът на трансграничните дарения и инвестиции за общото благо.
- (9) Независимо от нарастващия брой трансгранични сдружения и организации с нестопанска цел в Съюза, понастоящем няма единна правна рамка, която да им позволява да осъществяват дейността си и да се организират по подходящ начин на трансгранично равнище.
- (10) Като се има предвид значението на организациите с нестопанска цел, от съществена важност е тяхното създаване и функциониране да бъдат ефективно улеснени и защитени в законодателството на държавите членки.
- (11) В Препоръка CM/Rec(2007)14 на Комитета на министрите на Съвета на Европа относно правния статут на неправителствените организации в Европа държавите членки вече признаха ролята на организациите с нестопанска цел, и по-специално на неправителствените организации, като съществен елемент от приноса на гражданското общество за прозрачността и отчетността на демократичното управление и определиха минималните стандарти, които трябва да се спазват по отношение на създаването, управлението и общите дейности на тези организации.
- (12) Съвместните насоки относно свободата на сдружаване (CDL-AD(2014)046), приети от Европейската комисия за демокрация чрез право (Венецианската комисия) и Бюрото на ОССЕ за демократични институции и права на човека (БДИПЧ), дават насоки на законодателите във връзка с въвеждането на международните стандарти в областта на правата на човека във вътрешното законодателство.
- (13) Необходимо е на равнището на Съюза да се надграждат съществуващите стандарти в съответствие със свободата на сдружаване и свободното движение на капитали за организациите с нестопанска цел, за да се гарантират еднакво равнище на защита и равни условия за всички организации с нестопанска цел, установени в Съюза, за да се осигури благоприятна среда, в която тези организации могат да допринасят безпрепятствено за функционирането на вътрешния пазар.
- (14) Настоящата директива следва да сближи законодателствата на държавите членки по отношение на някои аспекти на учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, отчетането и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел.
- (15) Настоящата директива следва да не засяга правилата на държавите членки относно данъчното облагане на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия. При транспонирането на нейните разпоредби държавите членки следва да съзнават необходимостта да не въвеждат и да не прилагат разпоредби в областта на данъчното право, които засягат регистрацията, дейността, финансирането и трансграничното движение на организациите с нестопанска цел по начин, който заобикаля буквата или духа на правилата, установени в настоящата директива.

⁽²⁾ Становище на Европейския икономически и социален комитет, „Неизползваният потенциал на филантропията в Европа“, SOC/611.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (16) Настоящата директива следва да не засяга наказателното право на държавите членки. При транспонирането на нейните разпоредби държавите членки следва да съзнават необходимостта да не въвеждат и да не прилагат наказателноправни разпоредби, които специално регулират или засягат регистрацията, дейността, финансирането и трансграничното движение на организациите с нестопанска цел по начин, който заобикаля буквата или духа на правилата, установени в настоящата директива.
- (17) Настоящата директива следва да се прилага за организации с нестопанска цел, установени в Съюза, които са предназначени за доброволчески сдружения на физически или юридически лица, както и за организации, които не са основани на членство и чиито активи са предназначени за постигането на конкретна цел, като например фондации, създадени за неопределен период от време, които преследват основна цел, различна от постигането на печалба, и които са независими и самоуправляващи се. Фактът, че на дадена организация не е предоставена правосубектност, не следва да я изключва от защитата, предвидена в настоящата директива.
- (18) Когато се определя дали дадена организация има нестопанска цел в съответствие с настоящата директива, преките бенефициери на организации, които имат за цел да предоставят услуги за грижи за лица със специфични социални нужди или здравословни условия, не следва да се считат за частни лица.
- (19) Политическите партии следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящата директива, доколкото тяхната дейност не е свързана само с преследването на общи интереси, дейности или цели, а е насочена към колективно постигане и упражняване на политическа власт.
- (20) От обхвата на настоящата директива следва да се изключат профсъюзите и профсъюзните сдружения. Това изключване не следва да се използва от държавите членки за обосноваване на ограничаване на прерогативите и правата на профсъюзите, признати в националното право, правото на Съюза или международното право, или в инструментите в областта на правата на човека, по-специално Европейската социална харта на Съвета на Европа и съответните конвенции и препоръки на Международната организация на труда и съответната съдебна практика;
- (21) Настоящата директива не следва да засяга компетентността на държавите членки по отношение на статута на религиозните, философските и неконфесионалните организации, както е посочено в член 17 от ДФЕС. В това отношение организациите с предимно религиозна, философска и неконфесионална цел, като църкви и религиозни или нерелигиозни общности, следва да бъдат изключени от приложното поле на настоящата директива. Това обаче не следва да се използва от държавите членки за изключване от приложното поле на настоящата директива на други организации, чиито ценности и цели се основават на религиозни, философски или неконфесионални убеждения, като например религиозни благотворителни организации с нестопанска цел.
- (22) Следва да има презумпция за наличието на законен интерес от достъп до механизъм за подаване на жалби и до административна и съдебна защита за лица, които са или са били пряко свързани с организация с нестопанска цел, като например нейните учредители, директори, членове на персонала, но също и всички лица, които имат процесуална легитимация във връзка с производства, свързани с дейността на организацията с нестопанска цел. Тази презумпция следва да съществува и за бенефициерите на дейностите на организацията с нестопанска цел, когато тези бенефициери може да не са членове, а да получават или да са получавали услуги, или да са били обект на решения на организацията, които са засягали тяхното ежедневие, като например пациенти или лица, настанени в заведения или приюти, управлявани от организации с нестопанска цел, или получатели на дарения с благотворителна цел, като храна или облекло.
- (23) Националните институции по правата на човека са независими институции, създадени със закон и в съответствие с Парижките принципи, приети през 1993 г. от Общото събрание на Организацията на обединените нации, и имат мандат да защитават и утвърждават правата на човека на национално равнище в съответствие с международните норми и стандарти в областта на правата на човека.
- (24) Свободата на организациите с нестопанска цел да определят своите цели и дейности произтича от международните и регионалните стандарти в областта на правата на човека. Това предполага също така свободата на тези организации да определят обхвата на дейността си, независимо дали са местни, регионални, национални или международни, и да бъдат членове на други организации, федерации и конфедерации на организации.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (25) Информацията за самоличността на учредителите и членовете на организации с нестопанска цел, които са физически лица, може да представлява чувствителна информация. Поради това държавите членки следва да гарантират, че всички изисквания, водещи до обработването на такива лични данни, не накърняват Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ (Общ регламент относно защитата на данните), и по-специално член 9 от него;
- (26) Всяко лице следва да бъде свободно да решава дали да се присъедини към организация с нестопанска цел или да остане неин член, а организациите следва да могат свободно да определят своите правила за членство, при спазване единствено на принципа на недискриминация. Членството в организация с нестопанска цел не следва да представлява основание за налагане на санкции или ограничителни мерки, освен ако основанието за тях произтича от прилагането на наказателноправни норми.
- (27) Правилата относно организациите с нестопанска цел следва да бъдат в съответствие с принципа на недискриминация. Това включва задължението на държавите членки да гарантират, че никое лице или група лица, които желаят да създадат сдружение, няма да бъдат неоснователно облагодетелствани или поставени в неравностойно положение по отношение на друго лице или група лица.
- (28) Прилагането на правилата относно организациите с нестопанска цел следва да се извършва от регулаторни органи, които действат безпристрастно, независимо и своевременно в съответствие с правото на добра администрация. Решенията и актовете, засягащи упражняването от организациите с нестопанска цел на техните права и задължения, следва да подлежат на независим контрол, включително съдебен контрол.
- (29) Опростяването и облекчаването на бюрокрацията и регулаторните изисквания, зачитането на самоуправлението на организациите с нестопанска цел, гарантирането, че тези изисквания не са ненужно обременяващи, рационализирането на правилата за учредяване, регистриране и отписване, както и модернизирането на свързаните процедури и системи са необходими, за да се осигури благоприятна среда за дейността на организациите с нестопанска цел в целия Съюз и да се повишат прозрачността и доверието в сектора. За тази цел в настоящата директива следва да бъдат установени общи задължения по отношение на опростяването на административните правила, както и специфични задължения по отношение на някои аспекти на регулаторната рамка.
- (30) Организациите с нестопанска цел, които допринасят за обществената полза, играят особено важна роля и поради това следва да им бъде предоставено благоприятно третиране във всички държави членки при еднакви условия.
- (31) В съответствие с принципите на необходимост и на пропорционалност на ограниченията на правото на сдружаване, забраната и разпускането на организации с нестопанска цел следва винаги да бъдат крайна мярка и никога да не са в резултат на леки нарушения, които могат да бъдат коригирани или отстранени.
- (32) Следва да се установи набор от правила за равно третиране при трансгранични преобразувания и сливания относно организациите с нестопанска цел с цел улесняване на мобилността на организациите с нестопанска цел в рамките на Съюза.
- (33) Свободата на сдружаване е основно право и въпреки че законодателството на държавите членки може да не признава сдруженията, които не са официално учредени, това не следва да засяга правото на такива сдружения да съществуват и да действат на тяхна територия.
- (34) Организациите с нестопанска цел се ползват от правото да съществуват и да развиват дейност в съответствие с Европейската конвенция за правата на човека и Хартата, дори когато регистрацията им е била произволно отказана от органите на тяхната държава членка на установяване.
- (35) Организациите с нестопанска цел следва да имат свободата да търсят, получават и използват финансови, материални и човешки ресурси, независимо дали са местни, чуждестранни или международни, за да осъществяват дейността си. Организациите с нестопанска цел в целия Съюз съобщават за все по-труден достъп до ресурси, включително публично финансиране, и във все по-голям брой държави членки съществуват опасения по отношение на пропорционалността на строгите правила, които се приемат относно достъпа на организациите с нестопанска цел до чуждестранно финансиране. Благотворителните организации съобщават и за трудности при предоставянето в някои случаи на дарения или безвъзмездни средства. Поради това е необходимо да се установят принципи и стандарти относно

⁽³⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

финансирането на организациите с нестопанска цел, включително по отношение на достъпа до и използването на частни ресурси и публично финансиране, извършването на икономически дейности и задължението да не се ограничава неправомерно трансграничното финансиране в съответствие със залегналите в Договорите правила относно свободното движение на капитали.

- (36) Член 63 от ДФЕС и членове 7, 8 и 12 от Хартата защитават организациите с нестопанска цел от дискриминационни, ненужни и необосновани ограничения на достъпа до ресурси и свободното движение на капитали в рамките на Съюза. Това се отнася и до способността за търсене, набавяне и използване на ресурси както от местен, така и от чуждестранен произход, което е от съществено значение за съществуването и функционирането на всяко юридическо лице. В съответствие с решението на Съда на ЕС от 18 юни 2020 г. по дело C-78/18, Европейска Комисия/Унгария⁽⁴⁾ ограничения могат да бъдат налагани само в интерес на националната сигурност, обществената безопасност или обществения ред, и следва да бъдат пропорционални на целта за защита на тези интереси и да представляват ограничителни средства с най-малка степен на намеса за постигане на желаната цел. Това се отнася, наред с другото, до ограниченията, произтичащи от правилата за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, които се прилагат в съответствие с принципите на необходимост и на пропорционалност, като се вземат предвид по-специално задълженията за оценка на риска съгласно международното право и правото на Съюза. Поради това държавите членки следва да не прилагат неразумни, с прекомерна степен на намеса или водещи до разстройване на дейността мерки, включително изисквания за докладване, които създават прекомерна или скъпоструваща тежест за организациите. С оглед да се отговори на обществения интерес от осигуряването на прозрачност, по-специално по отношение на организации, които имат влияние върху обществения живот и обществения дебат, организациите с нестопанска цел следва да подлежат на изисквания за докладване и задължения за публично оповестяване по отношение на техните представители и членовете на органите им за управление, разпоредбите на устава им и тяхното финансиране. Такива задължения за отчитане и публично оповестяване не следва да водят до ограничаване на правата и задълженията на организациите с нестопанска цел.
- (37) В практиката на Съда на ЕС се признава прилагането на принципа на свободното движение на капитали за цели от обществен интерес и Съдът на ЕС тълкува основните свободи, залегнали в ДЕС и ДФЕС, като изискване принципът на недискриминация да се прилага за донори и организации от обществен интерес в Съюза, включително по отношение на данъчното третиране на субектите от обществен интерес и техните донори⁽⁵⁾. Следователно когато националното законодателство продължава да дискриминира или да прилага скъпи и обременяващи процедури към неместните организации, това е в противоречие с правото на Съюза.
- (38) Организациите с нестопанска цел и техните членове следва да се ползват изцяло от правото на неприкосновеност на личния живот и на поверителност. Въпреки че защитата, предоставена от правилата на Съюза и националните правила относно обработването на лични данни, вече се прилага за организации с нестопанска цел, следва да се установят минимални гаранции, по-специално по отношение на поверителността на членството на организации с нестопанска цел и публичното оповестяване на поверителна и чувствителна информация. Държавите членки следва да забраняват всякакви форми на наблюдение на организациите с нестопанска цел извън наказателноправната рамка.
- (39) С организациите с нестопанска цел следва да се провеждат консултации своевременно и по съдържателен начин относно въвеждането, прегледа и прилагането на всяко законодателство, политики и практики, които засягат тяхната дейност, включително по отношение на транспонирането и изпълнението на разпоредбите на настоящата директива. За тази цел трябва да се провежда редовен и прозрачен граждански диалог на всички равнища на управление.
- (40) Настоящата директива не засяга правата на работниците, в т.ч. съществуващите права в контекста на несъстоятелност и по отношение на заплатите. От работодателите се изисква да изпълняват задълженията си независимо от формата, под която осъществяват дейност.
- (41) Настоящата директива въвежда минимални стандарти и държавите членки следва да могат да въведат или запазят по-благоприятни разпоредби относно организациите с нестопанска цел, при условие че тези разпоредби не са в противоречие с произтичащите от настоящата директива задължения. Транспонирането на настоящата директива при никакви обстоятелства не следва да предоставя основания за намаляване на равнището на защита, което вече се предоставя на организациите с нестопанска цел съгласно националното право в областите на нейното приложение.

⁽⁴⁾ Решение на Съда на Европейския съюз от 18 юни 2020 г. по дело *Европейска комисия/Унгария*, C-78/18, ECLI:EU:C:2020:476.

⁽⁵⁾ Stauffer: C-386/04 Centro di Musicologia Walter Stauffer/Finanzamt München für Körperschaften [2006 г.] ECR I-8203; Hein-Persche: C-318/07 Hein Persche/Finanzamt Lüdenscheid [2009 г.] ECR I-359 и Missionswerk: C-25/10 Missionswerk Werner Heukelbach eV/Belgien [2011 г.] 2 C.M.L.R. 35.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- (42) В съответствие с член 26, параграф 2 от ДФЕС вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което е осигурено свободното движение на стоки и услуги. Организацията с нестопанска цел допринасят все повече за развитието на вътрешния пазар, включително чрез участие в трансгранични и транснационални дейности. Поради това член 114 от ДФЕС е подходящото правно основание за приемането на мерките, необходими за установяването и функционирането на вътрешния пазар.
- (43) Настоящата директива защита, насърчава и защитава основните права и принципи, които обвързват Съюза и неговите държави членки съгласно член 6 от ДЕС, както са признати по-специално в Хартата. Настоящата директива има за цел конкретно да приложи член 12 от Хартата относно правото на свобода на сдружаване и член 11 от Хартата относно правото на свобода на изразяване на мнение и на информация, които следва да се тълкуват в контекста на съответните разпоредби на Европейската конвенция за правата на човека. Поради това е от съществено значение разпоредбите на настоящата директива да се изпълняват и прилагат в съответствие със задължението да не се ограничава неоснователно и да се улеснява упражняването на правото на свобода на сдружаване, на изразяване на мнение и на информация, както и да се гарантира пълното зачитане на други основни права и принципи, включително, наред с другото, на правото на защита на личните данни, свободата на стопанска инициатива, правото на недискриминация, правото на добра администрация, правото на ефективни правни средства за защита и правото на защита.
- (44) Тъй като целите на настоящата директива, а именно определянето на минимални стандарти за организацията с нестопанска цел, установени в Съюза, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от настоящата директива могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Цел

Настоящата директива има за цел да осигури общ набор от мерки за организацията с нестопанска цел, установени в Съюза, за да се създаде благоприятна среда, в която е възможно тези организации да допринасят за функционирането на вътрешния пазар. Тя има за цел да сближи законодателните, нормативни и административни разпоредби на държавите членки по отношение на някои аспекти на целите и дейностите, регистрацията, дейността, финансирането, отчитането и трансграничните дейности на организацията с нестопанска цел.

Член 2

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага за организацията с нестопанска цел, установени в Съюза.
2. Съгласно настоящата директива понятието „организация с нестопанска цел“ се отнася до доброволни и постоянни сдружения на физически или юридически лица с общ интерес, дейност или цел, както и до организации, които не се основават на членство и чиито активи са предназначени за постигането на конкретна цел, като например фондации, които независимо от формата, под която са установени сдруженията или организацията:
 - а) преследват първостепенна цел, различна от реализирането на печалба, което означава, че ако от дейността на организацията се реализират печалби, те не могат да бъдат разпределяни като такива между нейните членове, учредители или други частни лица, а трябва да се инвестират за постигането на нейните цели;
 - б) са независими, в смисъл че организацията не е част от правителство или административна структура и не е обект на неоправдана намеса от страна на държавата или търговски интереси. Финансиране от правителството не изключва възможността организацията да се счита за независима, ако не се засяга независимостта на функционирането и вземането на решения на организацията;
 - в) се управляват самостоятелно, в смисъл че организацията има институционална структура, която ѝ позволява да упражнява изцяло своите вътрешни и външни организационни функции и да взема важни решения по независим начин и без неоправдана намеса от страна на държавата или други външни участници.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

3. Настоящата директива се прилага за организации с нестопанска цел, които отговарят на критериите, установени в параграф 2, независимо дали са основани на членство или не и дали са регистрирани или им се предоставя правосубектност съгласно законодателството на държавата членка, в която са установени.
4. От обхвата на настоящата директива се изключват политическите партии.
5. От обхвата на настоящата директива се изключват профсъюзите и профсъюзните сдружения.
6. Организациите с предимно религиозна, философска или неконфесионална цел са изключени от приложното поле на настоящата директива. Това изключение обаче не се прилага за други организации, които не преследват такава специална цел, а чиито ценности и цели се основават на религиозни, философски или неконфесионални убеждения.

Член 3

Връзка с други разпоредби от правото на Съюза

1. Държавите членки прилагат разпоредбите на настоящата директива в съответствие с правилата на Договорите относно правото на свобода на установяване и на свободно движение на услуги, както и със съответните актове на Съюза, уреждащи упражняването на тези права, включително Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁾ относно услугите на вътрешния пазар.
2. Настоящата директива не засяга правото на Съюза и националното право за защитата на личните данни, по-специално Регламент (ЕС) 2016/679, както и съответните разпоредби на националното право.

Глава II

Общи задължения

Член 4

Минимални стандарти

1. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, установени в Съюза, се ползват от минималните гаранции, предвидени в настоящата директива.
2. Ограничения на предвидените в настоящата директива минимални гаранции са допустими само ако са необходими и пропорционални с оглед на постигането на признати от правото на Съюза цели от общ интерес или с оглед на необходимостта да се защитят правата и свободите на други лица.
3. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да въвеждат или запазват по-благоприятни разпоредби относно организациите с нестопанска цел, при условие че тези разпоредби не са в противоречие с произтичащите от настоящата директива задължения.

Член 5

Недискриминация

1. Държавите членки гарантират, че техните закони и административни практики, регулиращи организациите с нестопанска цел, включително по отношение на тяхното учредяване, регистрация, операции, финансиране, финансово и данъчно третиране или мерки за данъчни облекчения и трансгранични дейности, не дискриминират въз основа на мястото на установяване на организацията с нестопанска цел.
2. Държавите членки гарантират, че националните законови и подзаконовни актове или административни практики, уреждащи организациите с нестопанска цел, включително тяхното учредяване, регистрация, дейност, финансиране и трансгранични дейности, не дискриминират никоя група или физическо лице на каквото и да било основание, като възраст, рождение, цвят на кожата, пол, сексуална ориентация, полова идентичност, здравословно състояние, статут на имиграция или на пребиваване, език, национален, етнически или социален произход, политически или други мнения, физическо или психическо увреждане, имотно състояние, раса, религия, убеждения или друг статут.

Член 6

Опростяване на административните правила

1. Държавите членки опростяват във възможната степен националните законови и подзаконовни актове или административни практики, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за докладване и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, с цел да се гарантира защитата на свободата на сдружаване на всички равнища и да се премахнат всякакви пречки и необоснована дискриминация, които засягат способността на

⁽⁶⁾ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

юридическите или физическите лица или на групи от такива лица, независимо от тяхната националност, да учредяват, регистрират или управляват организации с нестопанска цел на територията на държавата членка, включително например като се даде възможност за достъп до банкови и финансови услуги, както и да се гарантират безопасни и сигурни канали за трансгранични дарения и разпределение на активи както в рамките на Съюза, така и извън него.

2. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, имат достъп до схеми за електронна идентификация за целите на провеждането на административни процедури в съответствие със съответните разпоредби на Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ (Регламент относно електронната идентификация и удостоверителните услуги).

Член 7

Право на добра администрация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че прилагането на националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за отчитане и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, се извършва от определен за целта регулаторен орган, чиито правомощия и функции са ясно определени от закона и се упражняват в съответствие с правото на добра администрация, включително по отношение на правото на заинтересованото лице неговите дела да бъдат разглеждани безпристрастно, справедливо и в разумен срок.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че организациите с нестопанска цел, за които е установено, че са в нарушение на националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за докладване и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, получават подходящо уведомление за предполагаемото нарушение и им се дава достатъчна възможност за коригиране на нарушенията от административен характер.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че разпоредбите и практиките за контрол и надзор на организациите с нестопанска цел са предвидени от закона и са пропорционални на легитимните цели, които те преследват. Това задължение включва гарантиране, че тези разпоредби и практики по правило не са по-строги от приложимите за частните предприятия и че тяхното прилагане не води до намеса във вътрешното управление на организациите с нестопанска цел и не води до неоправдана административна или финансова тежест за съответните организации.

4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че контролът и регистрацията на организациите с нестопанска цел се извършват от определени за целта надзорни органи, чиито правомощия и функции са ясно определени от закона и се упражняват независимо в съответствие с правото на добра администрация, включително по отношение на основанията за евентуални проверки на място и одити, процедурите, продължителността и обхвата на проверките на място и на одитите и правомощията на проверяващите и одитиращите служители.

5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че на обществеността е предоставена изчерпателна, достъпна и лесно разбираема информация относно националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за отчитане и трансграничните дейности на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, както и относно компетентността, процедурите и функционирането на компетентните регулаторни и надзорни органи.

Член 8

Право на ефективна правна защита

1. Държавите членки гарантират, че всички лица със законен интерес, свързан с учредяването, регистрацията, дейността, финансирането, задълженията за докладване и трансграничните дейности на организации с нестопанска цел, установени, регистрирани или извършващи дейност на територията на държава членка, имат достъп до ефективни механизми за подаване на жалби пред компетентен независим орган, като например омбудсман или националната институция по правата на човека, за да търсят помощ за отстояване на своите права, и имат достъп до ефективни административни и съдебни средства за защита с цел преразглеждане на актовете или решенията, които засягат упражняването на техните права и задължения. Тези лица включват организации с нестопанска цел, техните учредители, директори, членове на персонала и бенефициери на дейностите на организациите с нестопанска цел.

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО (ОВ L 257, 28.8.2014 г., стр. 73).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Държавите членки гарантират, че всяко обжалване или оспорване на решение за забрана или за разпускане на организация с нестопанска цел, за спиране на дейността ѝ или за блокиране на нейните активи по правило има отлагателно действие по отношение на такова решение, освен ако такъв суспензивен ефект води до възпрепятстване на прилагането на наказателноправни разпоредби.
3. Държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че на организациите с нестопанска цел, притежаващи правосубектност, се предоставя статут на страна с процесуална легитимация пред националните съдилища, включително, когато е приложимо, като трето лице в качеството му на встъпваща страна — свидетел по заварени съдебни производства.
4. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които не притежават правосубектност, могат да бъдат представлявани от определени за целта физически лица пред компетентните национални органи и съдилища с цел достъп до средствата за правна защита, посочени в настоящия член.

Глава III

Регулаторна рамка

Член 9

Цели и дейности

1. Държавите членки гарантират, че свободата на действащите на тяхна територия организации с нестопанска цел да определят своите цели и да извършват дейностите, необходими за постигането на тези цели, може да бъде ограничавана само по изключителни причини, свързани с обществената сигурност. Те премахват всички пречки или ограничения, засягащи способността на организациите с нестопанска цел да преследват такива цели и да извършват такива дейности.
2. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел на тяхна територия са свободни да определят обхвата на своите дейности, независимо дали са на местно, регионално, национално или международно равнище.
3. Държавите членки гарантират, че всички формалности, предвидени в техните закони, подзаконови и административни актове и практики, които уреждат учредяването и дейността на организациите с нестопанска цел на тяхна територия, не съставляват неоправдана финансова и административна тежест. По отношение на организациите без членски състав това включва възможността за законно учредяване на такива организации чрез дарение или завет.
4. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел на тяхна територия могат да бъдат членове на друга организация с нестопанска цел, федерация или конфедерация, установени или регистрирани на тяхна територия или на територията на друга държава членка, и гарантират, че това членство не води до никакви неблагоприятни последици за съответната организация.

Член 10

Членство

1. Държавите членки гарантират, че всяко физическо или юридическо лице може да подаде заявление за членство, когато е възможно от гледна точка на правната форма, в организация с нестопанска цел, която е установена, регистрирана или действаща на тяхна територия, съгласно устава и устройствения акт на тази организация, както и да упражнява свободно членските права при спазване на устава на организацията и на регулаторните ограничения.
2. Държавите членки гарантират, че не се прилагат никакви санкции или ограничителни мерки вследствие на членството в организация с нестопанска цел, която е установена, регистрирана или действаща на тяхна територия съгласно националните закони и подзаконови актове или административни практики, освен когато тези последици са резултат от прилагането на наказателноправни разпоредби.
3. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, са свободни да вземат решения относно състава на членството в тях. Това може да включва определянето на специални изисквания към членовете въз основа на разумни и обективни критерии.

Член 11

Устав

1. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, са свободни да приемат свои устава, устройствени актове и вътрешни правила, включително правила относно вътрешната им управленска структура и назначаването на техните управителни съвети и представители.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Държавите членки гарантират, че националните законови и подзаконови актове или административни практики, уреждащи устава на организацията с нестопанска цел, не изискват от организацията с нестопанска цел да предоставят в устава си информация, различна от:

- а) наименованието и адреса (седалището) на организацията;
- б) целите и дейностите на организацията;
- в) правилата за управление на организацията, правомощията на управителните ѝ органи и, по целесъобразност, определянето на лица, които имат право да действат от нейно име;
- г) правата и задълженията на членовете на организацията;
- д) датата на приемане на устава и наименованието и адреса на седалището на учредителите, ако те са юридически лица;
- е) процедурата за изменение на устава; както и
- ж) процедурите за разпускане на организацията или за сливането ѝ с друга организация с нестопанска цел.

3. От организацията с нестопанска цел може да се изисква да разкриват и оповестяват публично, в устава си или чрез годишен доклад, допълнителна информация за своите дейности, функциониране, членовете на органите на управление, представителите на управителните органи и финансиране, доколкото това отговаря на целта от общ интерес по отношение на целите и дейностите на организацията.

Член 12

Правосубектност

1. Държавите членки гарантират, че организацията с нестопанска цел на тяхна територия са свободни да решават дали да придобият правосубектност, независимо от това, че държавите членки могат да предвидят при кои правно-организационни форми организацията придобива правосубектност.

2. Когато организация с нестопанска цел е придобила правосубектност, държавите членки гарантират, че правосубектността на организацията може да бъде ясно разграничена от тази на нейните членове, учредители или на други юридически лица, свързани с тази организация.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че регистрацията, когато такава се изисква, или завършеният учредителен акт са достатъчни като условие, за да могат организацията с нестопанска цел да придобият правосубектност.

4. Държавите членки гарантират, че издаването на предварително разрешение никога не е предварително условие за придобиването на правосубектност от организация с нестопанска цел и за упражняването на съответната ѝ дееспособност.

5. Държавите членки гарантират, че сътрудничеството между групи физически или юридически лица, които нямат за цел придобиването на правосубектност, не се счита за организация с нестопанска цел с правосубектност единствено с цел да бъдат подчинени на националните законови и подзаконови актове или административни практики, и по този начин да регулират или накърняват техните действия, финансиране и трансгранични дейности, освен ако са налице основания да се твърди, че организацията с нестопанска цел е престъпна организация по смисъла на националното право.

Член 13

Регистрация

1. Държавите членки гарантират, че официалната регистрация не е предварително условие или пречка за учредяването или дейността на организацията с нестопанска цел, които са установени или действащи на тяхна територия.

2. Държавите членки гарантират, че процедурите за регистрация на организации с нестопанска цел на тяхна територия са достъпни, лесни за спазване и прозрачни.

3. Държавите членки гарантират, че формалностите, предвидени в националните законови и подзаконови актове или административни практики във връзка с регистрацията на организацията с нестопанска цел, установени на тяхна територия, не съставляват неоправдана административна тежест. Това задължение включва предвиждане на механизъм за мълчаливо одобрение, което се счита за дадено в случай на бездействие на регистриращия орган след изтичането на 30 дни от подаване на заявлението за регистрация, и въздържане от въвеждането на изисквания за пререгистрация и за подновяване на регистрацията.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

4. Държавите членки гарантират, че таксите, приложими за регистрацията на организации с нестопанска цел, не надвишават административните разходи за това и в никакъв случай не съставляват неоправдана финансова тежест, като се спазва принципът на пропорционалност.
5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че организациите с нестопанска цел, установени на тяхна територия, могат да бъдат регистрирани по електронен път, като същевременно гарантират, че регистрацията е възможна и чрез използване на неелектронни средства.
6. Държавите членки гарантират, че личното явяване пред съд или друг компетентен национален орган за целите на регистрацията на организация с нестопанска цел се изисква само когато е необходимо да се определи самоличността на заявител.
7. Държавите членки гарантират, че заявителите, които пребивават или имат седалище в друга държава членка и от които се изисква да се явят пред съд или друг компетентен национален орган за целите на регистрацията на организация с нестопанска цел, могат да изпълнят това изискване, като се явят пред компетентния съд или друг компетентен орган в държавата членка, в която пребивават, и че това явяване ще се счита за достатъчно за целите на регистрацията в държавата членка по регистрацията.
8. Държавите членки поддържат база данни на регистрираните организации с нестопанска цел, която е достъпна за обществеността, включително статистическа информация за броя на приетите и отхвърлените заявления, при надлежно спазване на принципите на защита на данните и на правото на неприкосновеност на личния живот.

Член 14

Статут в обществена полза

1. Държавите членки гарантират, че организация с нестопанска цел, установена или регистрирана в държава — членка на Съюза, може да подаде заявление да бъде призната за организация с нестопанска цел, която допринася за обществената полза, и да получи съответния статут, както е предвидено в националните закони и подзаконовни актове или административни практики, единствено въз основа на декларираната или фактическата си цел, структура и дейности, свързани с територията на държавата членка, предоставяща статута.
2. Държавите членки приемат националните закони и подзаконовни актове или административни практики, които са необходими, за да се позволи на организациите с нестопанска цел да бъдат признати за организации с нестопанска цел, които допринасят за обществената полза, и им предоставят съответен статут, ако са изпълнени следните кумулативни условия:
 - a) целта и реалните дейности на организацията преследват общественополезна цел, която служи на благосъстоянието на обществото или на част от него, и следователно е от полза за общественото благо, освен когато това преследване е системно и пряко насочено в полза на структурите на конкретна политическа партия. Следните цели, наред с другото, се считат за насочени към обществена полза:
 - i) изкуство, култура или опазване на историческото наследство;
 - ii) опазване на околната среда и действия във връзка с изменението на климата;
 - iii) насърчаване и защита на основните права и ценностите на Съюза, включително демокрацията, принципите на правовата държава, премахването на всякаква дискриминация, основана на пол, раса, етническа принадлежност, религия, увреждания, сексуална ориентация или други основания;
 - iv) социална справедливост, социално приобщаване и предотвратяване или облекчаване на бедността;
 - v) хуманитарна подкрепа и хуманитарна помощ, включително помощ при бедствия;
 - vi) помощ за развитие и сътрудничество за развитие;
 - vii) закрила, помощ и подкрепа за уязвими групи от населението, включително деца, възрастни хора, хора с увреждания, лица, търсещи или ползващи се от международна закрила, и бездомни лица;
 - viii) защита на животни;
 - ix) наука и научни изследвания и иновации;
 - x) образование, обучение и участие на младежите;
 - xi) насърчаване и защита на здравето и благосъстоянието, включително предоставяне на медицински грижи;

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

- xii) защита на потребителите;
 - xiii) любителски спортове и тяхното популяризиране.
- б) финансовият положителен резултат от каквато и да е икономическа или друга носеща приходи дейност, реализиран от организацията с нестопанска цел, се използва единствено за насърчаване на общественнополезните цели на организацията;
- в) в случай на разпускане на организация с нестопанска цел да бъдат предвидени законови гаранции, че всички нейни активи ще продължат да служат на общественнополезни цели;
- г) членовете на ръководните структури на организацията, в които не участват нейни служители, не могат да получават възнаграждение, а единствено подходящо обезщетение за разходи.
3. Държавите членки гарантират, че на организация с нестопанска цел, призната като такава, която допринася за обществената полза, и на която е предоставен съответен статут съгласно националните закони и подзаконови актове или административни практики, този статут може да бъде отнет само ако компетентният регулаторен орган е представил достатъчно доказателства, че организацията с нестопанска цел вече не отговаря на условията, установени в параграф 2.

Член 15

Прекратяване на дейността, забрана и разпускане

1. Държавите членки гарантират, че съществуването на организация с нестопанска цел може да бъде прекратено единствено с решение на нейните членове или със съдебно решение.
2. Държавите членки гарантират, че принудително прекратяване на дейността, забрана или разпускане на организация с нестопанска цел може да настъпи единствено вследствие на нарушения на националното право, които не могат да бъдат коригирани или отстранени.
3. Държавите членки гарантират, че принудително прекратяване на дейността, забрана и разпускане на организация с нестопанска цел могат да бъдат последица единствено от несъстоятелност, неизвършване на дейност за продължителен период от време или тежко нарушение, противоречащо на обществената сигурност, както е признато от правото на Съюза.
4. Държавите членки гарантират, че отделни нарушения на учредители, директори, служители или членове на организация с нестопанска цел, когато не действат от името на организацията, по правило не водят до принудително прекратяване на дейността, забрана или разпускане на организацията.
5. Защитата, предвидена в настоящия член, се прилага и при спиране на дейността на организация с нестопанска цел, когато спирането може да доведе до блокиране на дейността на организацията, равнозначно на нейното прекратяване.

Глава IV

Равно третиране и мобилност

Член 16

Равно третиране

1. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, действащи в тяхната юрисдикция, които са установени или регистрирани в друга държава членка, се третират еднакво с организациите с нестопанска цел, установени или регистрирани в тяхната юрисдикция, включително по отношение на достъпа до услуги, като банкови услуги, на издаването на разрешения и, когато е приложимо, на финансовото и данъчното третиране при условията на приложимите национални закони и подзаконови актове и административни практики, както и по отношение на достъпа до финансиране за дейности, които се извършват в юрисдикцията на държавата членка или са в полза на общественото благо на държавата членка.
2. За целите на параграф 1 държавите членки не изискват от организациите с нестопанска цел, установени или регистрирани в друга държава членка, но действащи в тяхната юрисдикция, да представят каквото и да било друго доказателство освен доказателство за установяването или регистрацията като организация с нестопанска цел в друга държава членка.

Член 17

Принцип на безпристрастно третиране

Държавите членки гарантират, че националните правила, уреждащи режима на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, не водят до неоправдана дискриминация, основана единствено на политическата целесъобразност на целта, сферата на дейност или източниците на финансиране на организацията.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

Член 18

Трансгранична мобилност и приемственост

1. Държавите членки премахват всички пречки, които накърняват упражняването на правото на свободно установяване, на свободно движение на услуги и на свободно движение на капитали на тяхна територия от организации с нестопанска цел, установени или регистрирани в друга държава членка. Това не засяга правото на държавите членки да изискват, при предоставянето на официален статут на организация с нестопанска цел, тази организация да е придобила правосубектност или да е включена в национален регистър в съответствие със законодателството на държавата членка, в която е установена и/или възнамерява да извършва дейност.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че организация с нестопанска цел, регистрирана в друга държава членка, има правото:
 - a) да премести седалището си на тяхна територия, без да е необходимо да учредява или да се регистрира като ново юридическо лице;
 - b) да има достъп до опростена процедура за регистрация, която включва признаване на информацията и документацията, които вече са били предоставени от организацията с нестопанска цел на държавата членка, в която тя е била регистрирана преди това.

Член 19

Трансгранични преобразувания и сливания

1. Държавите членки гарантират, че организация с нестопанска цел, установена или регистрирана на тяхна територия, може да се преобразува или да се слее с друга организация с нестопанска цел, установена или регистрирана в друга държава членка, без това сливане или преобразуване да води до принудително прекратяване на дейността, забрана или разпускане, или до спиране на дейността на организацията.
2. Държавите членки гарантират, че в случай на преобразуване или сливане по смисъла на параграф 1 преобразуващата или сливащата се организация с нестопанска цел е свободна да открие бюро или да започне дейност в държавата членка по местоназначение.
3. Държавите членки определят правноорганизационната форма на преобразуваната или сляла се организация въз основа на принципа на еквивалентност.
4. Държавите членки гарантират, че ако организацията с нестопанска цел, която е възникнала в резултат от преобразуване или сливане по параграф 1, не спази условията и изискванията, установени в националните закони и подзаконови актове или административни практики на приемащата държава членка, на същата организация се дава разумен срок за предприемане на необходимите мерки за узаконяване на нейното положение.
5. Държавите членки гарантират, че нито трансграничното преобразуване, нито сливанията подкопават правата на работниците или профсъюзите или условията на труд. Те гарантират, че в съответствие с приложимите колективни трудови договори и националното право и правото на Съюза задълженията на работодателите по отношение на работниците и кредиторите продължават да се изпълняват, като работниците, доброволците, профсъюзите и представителите на работниците биват надлежно информирани и консултирани. Колективните трудови договори и правата на представителство на работниците в управителните съвети се зачитат и запазват, когато е приложимо.

Глава V

Финансиране

Член 20

Набиране на средства и свободно използване на активи

1. Държавите членки премахват всички пречки, които накърняват способността на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, да привличат, получават, да се разпореждат със или да даряват ресурси, включително финансови, непарични и материални, или да привличат или получават човешки ресурси от или към всякакъв източник, включително местни, чуждестранни или международни образувания, било то публични органи, частни лица или частни образувания.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Държавите членки гарантират, че националните законови и подзаконови актове или административни практики не водят до различно третиране на организациите с нестопанска цел въз основа на източниците или на предназначението на тяхното финансиране.
3. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел имат право да притежават в собственост и да се разпореждат свободно с имущество и активи при условията на националното законодателство, приложимо за подобни субекти под тяхна юрисдикция.
4. Държавите членки свеждат до минимум административната тежест по отношение на трансграничното разпределение на активите и дават възможност на организациите с нестопанска цел да генерират печалби за реинвестиране в благотворителни проекти.

Член 21

Публично финансиране

1. Държавите членки гарантират, че публичното финансиране се предоставя и разпределя на организациите с нестопанска цел чрез ясни, прозрачни и недискриминационни процедури.
2. Параграф 1 се прилага и за финансирането от Съюза, отпускано от държавите членки в рамките на споделеното управление по реда и при условията на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾.

Член 22

Трансгранично финансиране

1. В съответствие с правилата на Съюза относно свободното движение на капитали държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, не са поставени в неблагоприятно положение като последица от набирането или получаването на финансиране от физически или юридически лица, пребиваващи или установени в Съюза или в ЕИП, но извън тяхната територия.
2. В съответствие с правилата на Съюза относно свободното движение на капитали държавите членки гарантират, че физическите или юридическите лица не са поставени в неблагоприятно положение като последица от предоставянето на финансиране на организации с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност извън тяхната територия.

Член 23

Стопански дейности

Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, са свободни да извършват всякакви позволени от закона икономически, стопански или търговски дейности, при условие че тези дейности подпомагат пряко или косвено техните нестопански цели, при спазване на изискванията за лицензиране или на регулаторните правила, които са общоприложими за съответните дейности съгласно националните законови и подзаконови актове и административни практики.

Член 24

Докладване и прозрачност на финансирането

1. Държавите членки гарантират, че задълженията за докладване и прозрачност, приложими за организациите с нестопанска цел съгласно националните законови и подзаконови актове и административни практики, не са ненужно обременяващи и са пропорционални на размера на организацията и на обхвата на нейните дейности, като се взема предвид стойността на нейните активи и приходи.
2. За целите на параграф 1 държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че задълженията за докладване и прозрачност, приложими за организациите с нестопанска цел съгласно националните законови и подзаконови актове и административни практики за борба с изпирането на пари и с финансирането на тероризма, включително тези, с които се изпълняват задължения съгласно правото на Съюза и международни задължения, се основават на целенасочена и актуална основана на риска оценка на сектора и на съответните организации и не водят до непропорционални изисквания или до неоправдано ограничаване на достъпа на организациите с нестопанска цел до финансови услуги.
3. Съгласно член 11, параграф 3 организациите с нестопанска цел докладват ежегодно за отчетите си и оповестяват публично тези доклади. Тези доклади включват информация за финансирането, получено през предходната календарна година, информация за произхода и стойността на финансирането, кредити, банкови заеми и дарения или безвъзмездни парични средства или имущество.

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

4. Държавите членки гарантират, че задълженията за докладване и прозрачност, приложими за организациите с нестопанска цел съгласно националните законови и подзаконовни актове и административни практики, не водят до разлика в третирането на тези организации или ограничения на правата или задълженията им въз основа на източниците на финансиране на организацията или на техните цели или дейности.

Глава VI

Поверителност

Член 25

Поверителен характер на членството

1. Когато организацията с нестопанска цел е с членски състав, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че информацията относно членовете може да остане поверителна.
2. Държавите членки гарантират, че информация за физически лица — членове на организация с нестопанска цел, може да бъде достъпна за компетентен държавен орган само когато такъв достъп е необходим за целите на публично наказателно разследване на престъпления, наказуеми с лишаване от свобода за максимален срок, не по-малък от една година, и след решение на независим съд.

Член 26

Поверителна и чувствителна информация

1. Държавите членки гарантират, че националните законови и подзаконовни актове и административни практики не изискват от организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, да разкриват публично поверителна и чувствителна информация, като например лични данни, свързани с персонала, доброволците, членовете, учредителите или донорите на организацията.
2. Държавите членки гарантират, че организациите с нестопанска цел, които са създадени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, имат достъп до ефективни средства за правна защита с цел предотвратяване на или получаване на обезщетение за незаконно придобиване, използване или разкриване на тяхна поверителна или чувствителна информация.
3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че защитата срещу незаконно придобиване, използване или разкриване на поверителна или чувствителна информация на организации с нестопанска цел съгласно настоящия член се прилага по отношение на проверки на място, одити и всякакви други контролни дейности, извършвани от компетентните органи.

Член 27

Надзор

Държавите членки гарантират, че не подлагат организациите с нестопанска цел на неоправдано и непропорционално наблюдение, по-специално на техните операции или комуникации, или на тези на учредителите на организацията, на членовете на управителните ѝ структури, на други членове, на персонал, на доброволци, на донори или на други свързани с нея частни лица, освен когато това е оправдано от съображения за обществена сигурност.

Глава VII

Заключителни разпоредби

Член 28

По-благоприятно третиране и клауза за запазване на равнището на защита

1. Държавите членки могат да приемат или запазят разпоредби, които предоставят на организациите с нестопанска цел, които са установени, регистрирани или развиват дейност на тяхна територия, по-благоприятно третиране от предписаното в настоящата директива.
2. Изпълнението на настоящата директива не може да бъде основание за намаляване на равнището на защита, което е вече предоставено съгласно националното право, правото на Съюза или международното право, включително по отношение на основните права, в областите на нейното приложение.

Член 29

Транспониране

1. До ... [1 година след датата на влизане в сила на настоящата директива] държавите членки приемат и публикуват мерките, необходими за да се съобразят с настоящата директива. Те незабавно информират Комисията за това.

Четвъртък, 17 февруари 2022 г.

2. Държавите членки се консултират своевременно, по прозрачен и съдържателен начин с организациите с нестопанска цел, които вече са установени, регистрирани или действащи на тяхна територия, относно транспонирането и прилагането на разпоредбите на настоящата директива.

Член 30

Докладване, оценка и преглед

1. Държавите членки предоставят на Комисията цялата имаща отношение информация относно изпълнението и прилагането на настоящата директива. Въз основа на предоставената информация Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно изпълнението и прилагането на настоящата директива не по-късно от три години след крайния срок за нейното транспониране.

2. Като взема предвид доклада си, представен съгласно параграф 1, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на въздействието на националното право, с което се транспонира настоящата директива, не по-късно от три години след срока за транспонирането ѝ. В доклада се прави оценка на начина, по който действа настоящата директива, и се разглежда необходимостта от допълнителни мерки, включително, когато е целесъобразно, от изменения с оглед по-нататъшна хармонизация на националното право, приложимо за организациите с нестопанска цел.

3. Комисията огласява публично и в леснодостъпна форма посочените в параграфи 1 и 2 доклади.

Член 31

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.
